

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. november 20.

bb. 1. könyvkrónika készül a pártkongresszusról - a kossuth-kiadó új kötetei

1 tf/gk/e hi hgy

1970. november 20.

- az mszmp küszöbnálló 10. kongresszusának anyagából a legfontosabb fejezeteket - a központi bizottság beszámoló-ját, a központi ellenőrző bizottság jelentését és a kongresszus határozatait - néhány nappal az esemény után kiadvány formájában megjelentetjük, több százezer példányban, több mint 200 oldal terjedelemben -, közölte az mti munkatársával a kossuth kiadónál berei andor igazgató. - a kongresszus teljes anyagát később könyvalakban is kiadjuk. belpolitikai életünk négy évenként ismétlődő legrangosabb eseményét, mint korábban minden alkalommal, most is teljes beszédanyagában gyorsírók rögzítik, s a jegyzőkönyvből mintegy 35 ives, tehát csaknem 600 oldalas kiadványt szerkesztünk. a központi bizottság írásos referátumával és szóbeli beszámolójával, valamint a napirendre kerülő többi jelentéssel együtt tartalmazza majd ez a kötet a felszólalások lényegét és természetesen a kongresszus határozatait, dokumentumait. ilyenformán ezzel a krónikával teljes áttekintést adunk az ország közvéleményének a kommunisták legmagasabb fórumának munkájáról, utmutásairól.

a kossuth kiadó más újdonságai között berei igazgató megemlítette az engels születésének - november 28-án esedékes - 150. évfordulójához kapcsolódó köteteket. az egyik, „az ifjú engels levelei”, - amely már a boltokban van - a nagy gondolkodónak 25 éves koráig írott leveleit tartalmazza. feltárul az olvasók előtt: hogyan bontakozott ki engels sokirányú érdeklődése, tudásvágya, irodalomszeretete, miként alakult világnézeti fejlődése. e levelek nagy része, köztük marxhoz küldött több írása most jelenik meg magyar nyelven először, s a kiadvány engels készítette rajzokat, karikatúrákat is tartalmaz. kéziratban fennmaradt befejezetlen tanulmányt is olvashatunk engelstől „az erószak szerepe a történelemben”, című kötetben, amely különben az „anti-dühring”, ilyen témájú fejezeteiből formálódott önálló munkává. most jelent meg az újabb - sorrendben harmadik - kötete a francia marxista tudós, august cornu „marx és engels”, című biográfiájának, amely az 1845-46-os időszakot dolgozza fel.

/folyt.köv./

NA

- 1 -

bb. 1. /könyvkrónika...folyt./e

a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalom több vezetőjének könyv is eljut az olvasókhöz a közeli jövőben. sajtó alatt van L.I. Brezsnyev cikkeinek és beszédeinek válogatása, amely „a lenini uton”, címmel készül. Wladyslaw Gomułka már olvasható könyve után most Todor Zsivkov cikkeiből formál új kötetet a Kossuth kiadó.

a lexikális kiadványok sorában hamarosan politikai kis-szótár jelenik meg, később pedig a nemzetközi és a magyar munkásmozgalom történetét felölelő lexikon lát napvilágot. a val-lástörténetből is készül ilyen műfajú kiadvány. a következő he-tekben az olvasók kezébe kerül Zsukov marsall memoárjának, az „Emlékeim”, -nek második, 15 000 példányos kiadása. történelem és politika ötvözete - így lehet műfajában és tartalmában meg-határozni Nógrádi Sándornak a napokban megjelenő új könyvét, a „Történelmi Lecké”, -t, amely két korábbi írás, az „Emlékeim-ből”, és az „Új történet kezdődött”, című kötetekből született.

aczel Györgynek, a központi bizottság titkárnak most meg-jelent kötetét, az „Eszmének erejével”, a szerző válogatott cik-keit és előadásait tartalmazza, átfogó képet ad a párt kulturá-lis politikájának általános elveiről, gyakorlati eredményeiről, foglalkozik a tudománypolitikával, a szocialista közművelődés-sel, kulturánkkal, ezen belül irodalmunkkal, a művészetkritiká-val. napi aktualitású kérdéseket taglal a kiadónak két újkeletű tömegsorozata is. az egyik a „Napjaink kérdései”, a másik, a most indított „Forum”, sorozat - a népszerű tv-műsor mintájára - a legilletékesebbektől közöl nyilatkozatokat mindenkit érdeklő témákban, például arról: hogyan emelhető egy százalékkal a nemzeti jövedelem, differenciáltak-e a keresetek, miként alakul-nak a fogyasztói árak. /mti/

bb. 2. huszezer olcsó néprádió

vid/e ká hgy

1970. november 20.

a videoton rádió- és televízió-gyár rádió üzemében az év végéig összesen huszezer olcsó néprádiót gyártanak. a két hul-lámsávós, közép- és rövidhullámú néprádió a „szabolcs”, nevet kapta, azért, mert elsősorban az árvíz sújtotta területeket kívánják ellátni ezekkel az asztali készülékekkel. a fakávás-rádió jó hangteljesítményű. az első 3 500 „szabolcsot”, elszál-lították a kereskedelemnek, amely azt 880 forintért árusítja. /mti/

- 2 -

bb. 3. tudományos konferencia - ünnepi megemlékezések comenius-ről

i vt/gk/e hi la

1970. november 20.

a kiemelkedő tehetségű író és pedagógus, Johannes Amos Comenius halálának 300. évfordulója alkalmából a művelődésügyi minisztérium, a sárospataki városi tanács, a magyar tudomá-nyos akadémia, a magyar UNESCO-bizottság, a magyar pedagógiai társaság, valamint a sárospataki tanítóképző intézet „come-nius és Magyarország”, címmel ünnepi megemlékezést és tudomá-nyos konferenciát rendez a nemzetközi nevelésügyi év kereté-ben, november 24 és 27 között. a gazdag eseménysorozat novem-ber 24-én délután 3 órakor kezdődik a Comenius-konferencia bu-dapesti ülészakával, amelynek színhelye a tudományos akadé-mia nagyterme lesz. a megnyitót Mátrai László akadémikus, az akadémia filozófiai és történettudományi osztályának elnöke tartja. ezt követően több előadás hangzik majd el ismert ma-gyar és külföldi közéleti személyiségek tolmácsolásában come-nius életéről, munkásságáról.

november 25-én a „Comenius és Sárospatak”, című irodal-mi-zenei műsorral folytatódik a megemlékezés a sárospataki tanítóképző intézet dísztermében. november 26-án a sárospata-ki városi tanács kibővített ünnepi ülést tart a Comenius-év-forduló jegyében. ugyanezen a napon ünnepélyesen leleplezik a sárospataki tanítóképző intézetben Comenius szobrát, Pátzay Pál Kossuth-díjas szobrászművész alkotását. a szoboravatás nap-ján a tudományos konferencia ülészakát tart Sárospatakon a tanítóképző intézetben.

a megemlékezésekhez kapcsolódóan több kiállítás is nyí-lik. /mti/

bb. 6. házasságkötő terem a várkastélyban

vid/e ká hgy

1970. november 20.

a Zala megyei idegenforgalmi hivatal 70 személyes szálló-dát és reprezentatív éttermet rendezett be a megye egyetlen épen maradt középkori erősségében, az egervári várkastély-ban. az épületben könyvtár, játéktér és több társalgó is helyet kapott. egyik társalgóját úgy alakították ki, hogy al-kalmas legyen reprezentatív ünnepségek, így esküvők lebonyo-lítására is. a Zalaegerszegtől tíz kilométerre, hangulatos kör-nyezetben fekvő várkastély máris igen látogatott. /mti/

- 3 -

NA

bb. 4. védelmet kapnak a tapolcai medence természeti kincsei

vid/e ká hgy

1970. november 20.

a hazafias népfront tapolcai járási bizottságának természetvédelmi munkacsoportja programot készített a vidék értékes természeti kincseinek megóvására. a munkacsoport az elmúlt években csaknem száz műemlék felügyeletére és gondozására vállalkozott, s most ezt a munkát kiterjeszti a természetvédelemre is.

a tapolcai és a káli medence hazánkban természeti értékekben, látványosságokban egyik leggazdagabb vidéke. a balaton közelsége miatt méltán tart számot a hazai és külföldi turisták érdeklődésére. a természeti ritkaságok többsége már a törvény védelmét élvezzi, egyrésztük azonban még a társadalom önkéntes pártfogására vár. szinte minden földrajzi tájegységben túcatszámra találhatók idegenforgalmi láttnivalók. a szentkatalai kőtenger - amelynek képződményei kővémeredt hullámokra emlékeztetnek - páratlan láttnivalót kínál. mindszentkálta közelében a réteskő képződményei, a vulkánú namueső és a lávafolyás maradványai vonzzák a látogatókat. a bazaltorgonák, a kupalaku képződmények, a fekete-hegy krátertavai és a sajföldi csarabos - érdekes déli növényzet - védelme és rendbentartása egyaránt szerepel a munkacsoport programjában.

a tervek szerint részletesen feltérképezik az érdekes képződményekben gazdag vidéket és megóvásukhoz igénybe veszik a környékbeli kisz szervezetek és uttorcsapatok támogatását is.
/mti/

bb. 7. nagyteljesítményű tranzistoros rádiók tanyai, falusi iskoláknak

i vt/gk/e hi hgy

1970. november 20.

a művelődésügyi minisztérium 400 nagyteljesítményű tranzistoros rádiót juttat olyan kisebb falusi, tanyai iskoláknak, ahol eddig nem volt készülék. ezek a rádiók hálózatról és villanyáram nélkül egyaránt működnek. így az említett iskolák tanulói is rendszeresen hallgathatják az iskolarádió műsorait. /mti/

- 4 -

bb. 5. rendelet a balaton-partról - közszemlére teszik az új partvonalak térképét

i sb/mm/e ie la

1970. november 20.

az utóbbi száz évben a balaton déli partjából - főleg sílfok és balatonszemes térségében - általában 150-200 méternyi területsávot omlasztott vízbe a hullámzás. több utcasornyi telek tehát a balaton medrévé változott, de a teleknyilvántartás nem mindenütt tartott lépést ezzel a változással. így előfordul, hogy a nyilvántartásban szerepel olyan telek, amely már régóta víz alatt áll, tehát tömeder, s ennél fogva - mint minden folyó és tó medre - az állam tulajdona.

e rendezetlen partmenti állapotok szabályozására jelent meg most az építésügyi és városfejlesztési miniszter, az igazságügyminiszter és a pénzügyminiszter közös rendelete, amely ugyanakkor egyik végrehajtási intézkedése a lakosság lakás- és üdülőttelek-ellátási rendszeréről szóló kormányhatározatnak is. az új rendelet a balatoni partvonal meghatározásánál arra a többévs munkára támaszkodik, amellyel elkészült a tervezett partvonalat és a telkek helyrajzi számát is feltüntető térkép. a szakemberek az 1968. évi felmérés adatai szerint rögzítették térképeiken a partvonalat. a partvédő műveknek vízfelőli élét, valamint enyhe lejtésű mederszakaszoknál a sílfoki vízmércenulla pontja felett számított száz centiméteres vízszintnél kialakuló színvonalat jelölték meg partvonalnak.

az új rendelet azonban - a telektulajdonosok érdekeire való tekintettel - ezt a partvonal-térképet csak tervezetnek, javaslatnak tekinti. kimondja ugyanis, hogy az érdekeltek tájékoztatása érdekében 1971 január 1-től április 30-ig a balatonmenti községi és városi tanácsoknál közszemlére kell kitenni a partvonal-térképet és a vízmenti telektulajdonosok névjegyzékét is. az érdekeltek a térképről 1971 május 31-ig észrevételeket tehetnek sílfokon, a balatoni vízügyi kirendeltségnél. e felszólalások, s az írásban megküldött észrevételek alapján községenként és városonként legkésőbb 1972 június 30-ig kell határozatot hozni a végleges partvonalról. a helyesbített térképet ugyan csak 60 napos közszemlére kell kitenni, az észrevételek benyújtóit pedig írásban értesíteni a határozatról.

a végleges partvonal elkerülhetetlenül sok régi telekből, levág, kisebb-nagyobb földrészt. a rendelet azonban lehetővé teszi, hogy a tulajdonosok telküknek mederré vált részét feltöltsék a korábban érvényes telekhatárig. /belterületen csak akkorára szabad kiegészíteni a telket, mint amekkora terület a helyi előírások szerint építési teleknek minősül./

/folyt.köv./

- 5 -

MF

bb. 5. /rendelet a balaton...folyt./e

a meder feltöltéséhez meg kell szerezni a vízügyi igazgatóság **Viz)09** létesítési engedélyt. ha a telek-tulajdonos 1973 de-
cember végéig nem kér ilyen engedélyt, akkor elveszti jogát a
telekrész feltöltéséhez. a rendelet intézkedik még a partvonal-
lal metszett földrészteltek tulajdonjogi változásainak telek-
könyvi bejegyzéseiről, a mederré vált telekrészek feltöltési
munkáiról és a telek vízparti jellegének elvesztéséért igényel-
hető kártérítésről.

az új rendelet a kihirdetéssel hatályba lépett, s előírásait a már folyamatban lévő ügyekben is érvényesíteni kell.

bb. 10. gazdag zenei program a rádióban - beethoven összes szimfóniái, külföldi sztereo-felvételek, új kodály-lemez

1 zsu/zsu/e hi la

1970. november 20.

újabb zenei csemegékkel örvendeztetni meg a rádió a követ-
kező hetekben a komolyzene rajongóit. közvetítik az őszi-téli
hangversenyévad jelentős koncertjeit, bemutatják legszebb fel-
vételeiket, műsorra tűznek ritkán hallott műveket.

a közelmúltban indult új sorozat „a hét zeneműve”, kere-
tében a zeneirodalom egy-egy remekét ismertetik. a sorozat bar-
tók műveivel indul: novemberben és decemberben mutatják be a
„szonáta két zongorára és ütőhangszerekre”, a „kékszakállu
herceg vára”, a „szvit op.14.”, és a „szabadban”, című alkotásokat.

ismét sugározzák beethoven összes szimfóniáit. a kilenc
szimfóniát otto klempere vezényletével közvetítik öt adásban,
november 16 és 27 között. egyenesben „adják”, andré watts,
világhírű zongorista két szólóestjét.

több új felvételt is lepergetnek, többek között sugározzák
a svájci olasz rádió zenekarának luganóban tartott bartók-est-
jéről készült sztereo-felvételt. a közelmúltban a rádiózenekar
előadásában ferencsik jános vezényletével durkó zsolt concerto-
ját vették fel, s november 22-én közvetítik a kossuth-rádió
hullámhosszán. a másik újdonság egy kodály-lemez, amelyen dorá-
ti Antal dirigálja a „fölszállott a páva”, és a „psalmus hun-
garicus”, című műveket. /mti/

- 6 -

bb. 8. a főváros ifjú kommunistái a kongresszusi munkaverseny-
ben - sok millió forint értékű társadalmi munka

1 zsu/tr/ hi la

1970. november 20.

sok millió forint értékű munkával tetézik üzemük vállalatuk eredményeit a főváros ifjúmunkásai a 10. pártkongresszusi tiszteletére indított versenyben.

a ganz villamossági művek ifjusági brigádjai csatlakoztak a kisz több országos védnökség-akciójához. ennek során elkészült hazánk első 220 megawattos turbógenerátora, amelyet a gagarin hőerőműben állítanak fel. az „óriás”, konstrukciót határidőre lezárították, s már a szerelési munkákat végzik. váltalták továbbá, hogy a második - ugyanilyen hatalmas teljesítményű - generátort is decemberben a rendeltetési helyére juttatják. a berendezés már elkészült, jelenleg az üzemi próbák-nál tartanak a járműprogram felett vállalt védnökség keretében a gyár ifjúmunkásai eddig 15 csuklós villamos fontosabb alkatrészeit készítették el, s a 3 000 lóerős villamos mozdonyok közül 19-et útjára bocsátottak. a 2 700 lóerős diesel-mozdony prototípusát a ganz-mávgal közösen szerelték össze, a két első példányt december elején szállítják le.

csepel ifjúmunkásai is csatlakoztak a tröszt gyáregységeiben meghirdetett kongresszusi hónapoz, a brigádversenyekhez. több vasárnapon dolgoztak társadalmi munkában, például a szeptember 27-1 kongresszusi műszakban csaknem 3 000 kisz tag állt a gépekhez, s több mint 10 millió forint értékű terméket állítottak elő. a vas- és acélöntőde fiataljai, akik november 30-ig 150 tonna félkész öntvényt adnak át további megmunkálásra, felajánlásuk felét már teljesítették. az egyedi gépgyár daru-üzemének kisz-alapszervezete mintegy 450 000 forint értékű több-
letteljesítményre kötött szerződést az üzem vezetőségével. ennek során a második félévben mintegy 1 200 órányi társadalmi munkát végeznek. a megítélt „ifjusági üzem”, címet viselő fémmű kizisztái november 14-én és 15-én kongresszusi műszakot tartottak, munkájuk értéke megközelítette a 8 millió forintot.

az április 4. gépgyár kommunista fiataljai eddig 1 500 órát dolgoztak társadalmi munkában, s vállalták, hogy még az idén elkészítik a gagarin hőerőmű nagynyomású előmelegítőjéhez szükséges alkatrészeket. az öntődei gyáregység ifjúmunkásai november 21-én kommunista műszakot tartanak.

/folyt.köv./

- 7 -

NA

bb. 8. /a főváros ifju...folyt./e

a magyar hajó- és darugyárban ugyancsak jelentős termelési eredményeket értek el a 10. pártkongresszus tiszteletére a fiatalok. a daru-gyáregység kiszistái az utóbbi hetek valamennyi szombat-vasárnapját gyöngyösvisontán töltötték, ahol a garin hőerőmű kazánjait szerelik. az angyalföldi gyáregység ifju kommunistái sem tétlenkedtek; a szabad hétvégeken hajókat festenek, hogy azokat minél előbb vízre bocsáthassák.

a kőbányai gyógyszerárugyárban a kongresszusi hónap egyik legjelentősebb vállalatja az ifjúsági brigádok nevéhez fűződik: a gyár exportra szánt híres gyógyszerkészítményeit legkésőbb december elején ad-

indítják a címzetteknek, a szovjetuniótól vietnamig, tucatnyi országba. /mti/

bb. 9. nyolc kilométer hosszú „mindenki partja,, a balatonon

vid/e ká hgy

1970. november 20.

az utóbbi idők legnagyobb arányú partszabályozási munkálatait kezdték meg az idén a magyar tenger balatonvilágos és síófok közötti szakaszán. ezen a nyolc kilométer hosszúságú sósógyi szakaszon 150 méterrel északabbra, a tó jelenleg vízzel borított vonalában alakítják ki a partszegélyt. ezzel visszahódítják a víztől a száz év alatt elfoglalt területeket.

a négy évre ütemezett program, amelynek kivitelezése 140 millió forintba kerül, első szakasza annak a tervnek, amellyel véglegesen rendezni kívánják a déli partot. ez a szabályozás már igazodik ahhoz a később végrehajtandó tervhez, amely szemint a védőművek végleges rendezésével kialakítják a mintegy 190 kilométeres balatonparti körsétányt.

a balatonvilágos-síófok partvonal kiképzésével és a partfallal levágott vízszív feltöltésével csaknem 150 hektár hasznosítható szárazföldi területhez jutnak. a szabályozással javítják a fürdési lehetőségeket is, mert a strandolóknak kisebb utat kell megtenniük ahhoz, hogy uszásra alkalmas, mélyebb vizet találjanak. az új partszakaszt a tengerparti lidőkhöz hasonlóan képezik ki. a 30 méteres vízparti sávot meghagyják közterületnek, ezen a területen sétányt hoznak létre, diszcserjékkel, fákkal, padokkal. ezzel létrehozzák a „mindenki partját,, és tágabb mozgási körzetet teremtenek annak a soktízezer kirándulónak, akiknek gyakran tízkilométereket kell utazniuk ahhoz, hogy beépítetlen helyre, a tó partjára jussanak. /mti/

- 8 -

bb. 11. pentelei vendégváró - teljes receptkönyv

vid/e ká hgy

1970. november 20.

dr. sergő erzsébet muzeológus, a vendéglátóipari muzeum munkatársa megbízást kapott a dunavidéki gasztronómiai társaságtól, a régi dunapenteleai étkezési szokások és ételek összegyűjtésére. dr. sergő erzsébet, aki korábban 14 évig dolgozott a dunaujvárosi muzeumban, elsősorban a pentelei halász- és rácételeket gyűjti össze. a gyűjtés egyik receptjével, illetve ételével, a „pentelei vendégváró,, süteménnyel német lászló dunaujvárosi szakács legutóbb első díjat nyert egy szakácsversenyen.

egy másik receptkönyv is készül dunaujvárosban. baján lászló, a dunavidéki vendéglátó vállalat szakmai instruktora a fejér és komárom megyei tejipari vállalatától kapott megbízást a tejtermékekből készíthető ételek receptkönyvének megírására. /mti/

bb. 12. moravia -bemutató a thália színházban

t nn/pá/ hj hgy

1970. november 20.

szombaton este bemutatót tart a thália színház. alberto moravia, az ismert olasz író „a világ olyan, amilyen,, című művét tűzték ezúttal műsorra. a világszerte sikerrel játszott színmű lényegében keserű példázat a modern fogyasztói társadalomról, amelyet milone professzor, a szélnhámos beszéd-tanár képvisel.

moravia darabját csala károly fordításában adják elő. a rendező léner péter. a díszleteket rajkai györgy, a jelmezeket mihalkovszky erzsébet tervezi. a főbb szerepeket keres emil, szabó gyula, komlós juci és drahotia andrea játssza.

/mti/

- 9 -

vbb. 13. készül az ifjúsági törvény tervezet

1/bc/rj hi la

1970. november 20.

az ifjúságról szóló törvény előkészítésében jelentős előrelépés történt. a televízióhoz, a sajtóhoz és más szervekhez érkezett többszáz javaslat feldolgozása után az igazságügyminisztérium az érdekelt állami és társadalmi szervek képviselőinek bevonásával kidolgozta a törvény tartalmára vonatkozó javaslatot. a törvény előkészítésére létrehozott bizottság az elmúlt napokban tartott ülésén ezt megtárgyalta és elfogadta. a bizottság véleménye szerint olyan törvényre van szükség, amely megállapítja az ifjúság szocialista nevelésének legfőbb célkitűzéseit, meghatározza az ifjúság nevelésével foglalkozó állami és társadalmi szervek legfontosabb kötelezettségeit és tartalmazza az ifjúság legalapvetőbb jogait és kötelezettségeit. így a törvény mintegy az ifjúság „alkotmányának”, szerepét töltendő be. ennek megfelelően a törvénytervezet meghatározza az ifjúság nevelésében követendő főbb célokat, foglalkozik az ifjúság szerepével az állami és társadalmi életben, a fiataloknak a munkában való részvételével, továbbá az oktatásnak és a nevelésnek, valamint az ifjúság egészségvédelmének és testnevelésének alapvető kérdéseivel, s szól az ifjúság szervezeteiről. a törvény jellege és tartalma így lényegében kialakult.

az igazságügyminisztérium az elfogadott elvi tételek alapján kidolgozza a jogszabály tervezetét és december elején az országos ifjúságpolitikai és oktatási tanács elé terjeszti. decemberben és 1971 januárjában a törvénytervezetet az ifjúság különböző rétegei, a pedagógusok és az ifjúsággal foglalkozó állami szervek, a szakszervezetek és a hazafias népfront előtt ismertetik és kikérik a véleményüket. a vita eredményének összegezése után alakul ki a törvény végleges tervezete, amelyet az igazságügyminiszter 1971 március 31-ig nyújt be a kormányhoz.

az ifjúsági törvény előkészítésével foglalkozó bizottság ülésén foglalkozott a törvény végrehajtásának kérdésével is. a bizottság az illetékes szerveknek javasolni fogja, hogy a törvény előkészítésével párhuzamosan vizsgálják meg a törvény gyakorlati végrehajtásához szükséges feltételeket és azokat - lehetőség szerint - a törvény hatálybalépésével egyidőben valósítsák is meg. /mti/

--

8.15 rj

- 10 -

To 840

bb. 14. óriási „akvárium”, a mecsekben

vid/ká/rj hgy

1970. november 20.

óriási „akváriumot”, - ötven holdas halrezervátumot - alakítottak ki a mecsekben. a nagy természettudós, herman ottó nevét viselő tóban meghonosítják a magyar vizek valamennyi halfajtaját. hazánk tavaiban és folyóiban jelenleg 72 halfajta él, s ezeknek csaknem a fele megtalálható már a mecseki tórezervátumban. most újabb három ritka fajta kerül a vízbe: a balatoni garda, a fekete sügér és a pettyes busa. magyarországon egyedülálló természeti értéket képvisel ez a halrezervátum, amely fontos halászati és biológiai megfigyelésekre ad lehetőséget. a baranya megyei tanács javaslatára természetvédelmi területté nyilvánítják majd a herman ottó tavat és környékét. máris tilos e területen a halászás, a strandolás és a csónakázás, s a tó partján az építkezés. ilymódon nemcsak a halaknak jelent rezervátumot ez a hely, hanem a csendet és nyugalmat találnak az ide látogató emberek is. /mti/

--

bb. 15. nemzetközi kisplasztikai biennálé lesz budapestben - vadászat a képzőművészetben

1/fe/rj hi la

1970. november 20.

a magyar képzőművészeti élet két nagyszabású eseményéről tájékoztatta az mti munkatársát ormos tiberius, a képző- és iparművészeti lektorátus igazgatója, a képzőművészeti kiállítási iroda vezetője.

- budapestben első ízben rendezünk nemzetközi kisplasztikai biennálét, s ugyancsak a műcsarnok ad otthont - a vadászati világiállítás alkalmából - az ember és a természet kapcsolatát művészi eszközökkel ábrázoló képzőművészeti alkotások tárlatának. a jövőre tervezett két kiállítás előkészületei megtörténtek: a napokban adtuk postára 60 európai és tengerentúli országba a hat nyelven, izléses kivitelben megjelentetett tájékoztatónkat. ebben közöljük: az első budapesti nemzetközi kisplasztikai biennálé célja, hogy felsorakoztassa a kisméretű szobrászati alkotások különböző műfajú és stílusú törekvéseit. a kiállításra bármely technikával és - a gipsz kivételével - bármely anyagból készült alkotások beküldhetők, amelyek öt évnél nem régebben készültek. a biennálén egy-egy országból legfeljebb öt művész vehet részt, személyenként legfeljebb öt alkotással. a korlátozást az indokolja, hogy alkalmat szeretnénk adni minél több hazai és külföldi művész bemutatkozására. /folyt.köv./

8.18 rj

- 11 -

To 940

bb. 15. / nemzetközi... 1. folyt./rj

a biennáléra 1971 február 1-ig lehet jelentkezni, s a művek beküldésének időpontja jövő év augusztus 15-től szeptember 15-ig. az október 16 és november 25 között megrendezésre kerülő 1. nemzetközi kisplasztikai biennálé legszebb alkotásait a nemzetközi zsüri díjakkal jutalmazza.

a vadászat a képzőművészetben című tárlat két részből áll majd: a muzeális történeti anyagból és a kortársi művészi alkotásokból. a hazai muzeumokban és gyűjteményekben őrzött vadászati és horgászati témákat tükröző festmények, szobrok, illetve gobelinek felkutatására bizottság alakult. a kortársi művészeti anyagban nemzetenként, műfajonként legfeljebb öt mű - festmény / a gobelint is beleértve/, szobor és grafika - küldhető be. államunk a magyar kortársi anyag teljesebb bemutatására öt nagyméretű gobelint, 25 festmény, 15-20 szobrászati és ugyancsak grafikai alkotására adott megbízást. ezekből a legjobbak képviselik majd a magyar kortársi művészetet.

- a kiállításra a jelentkezéseket február 15-ig várjuk, a művek beküldési határideje július 15-től augusztus 1-ig. műfajonként a nemzetközi zsüri 3-3 díjat ad ki. a festészet kategóriájában egyenként 25 ezer, grafikában 20 ezer, a szobrászati művekért 25 ezer forintos díjakat osztanak ki. ezenkívül hat mű alkotója egyhónapos magyarországi jutalomlátogatásban részesül. /mti/

--

bb. 16. miniszteri rendeletek az utak igazgatásáról, építéséről, forgalomba helyezéséről

1/kf/rj 1e la

1970. november 20.

a napokban két rendeletet adott ki a közlekedés- és postaügyi miniszter - az egyiket az építésügyi és városfejlesztési miniszterrel együtt - a közutak igazgatásáról, az utak építésének és forgalomba helyezésének engedélyezéséről. mindkét rendelet az 1962-től érvényes uttörvényt módosította, a gazdasági mechanizmus reformjával kapcsolatban megjelent jogszabályokkal összhangban.

/folyt.köv./

8.21 rj

1/b gho

- 12 -

bb. 16. / miniszteri... 1. folyt./rj

ennek megfelelően egyebek között a tanácsok nagyobb jogköröket kaptak; egy szinttel lejjebb kerültek az utak igazgatásával kapcsolatos igazgatási, hatósági feladatok. ezeket a teendőket ezentúl a megyei tanácsok helyett a járási tanácsok, illetve a közlekedés és postaügyi minisztérium helyett a megyei tanácsok látják el.

a rendelet pontosan meghatározza az országos és a tanácsai hálózathoz tartozó közutak besorolását, szigorú előírásokhoz köti a közutak igénybevételét. a jövőben például közutat csak az illetékes hatóságok engedélyével lehet felbontani, s a munkát az engedélyben megszabott időben kell elkezdni és befejezni. az engedélykérelemben fel kell tüntetni az út építéséért, helyreállításáért felelős személyt is. rendkívüli esetekben, például vezeték helyreállításnál, előzetes engedélyre nincsen szükség, de az útfelbontást jelenteni kell az illetékes hatóságnak, s a kivitelező az utat a javítás után eredeti állapotában köteles helyreállítani.

korábban nem volt gazdájuk a közúti ^{és} vasuti kereszteződéseknek, a két sorompó közötti utszakaszoknak; fenntartásukról, javításukról ezentúl a vasut köteles gondoskodni.

a rendelet alapján a közúti hatóság kötelezi az utak rongálóját - azt, aki utakra nem való járművel /munkagépekkel, láncfalpas járművekkel, tárcsás ekével/ közlekedik, vagy az utat besározza - az okozott kár megtérítésére. a rendelet melléklete felsorolja azokat az utakat is, amelyeknél 100 méteres körzeten belül forgalmat zavaró épület, építmény nem helyezhető el.

a kpm és az évm közös rendelete az utak építési és forgalombahelyezési engedélyezéséről lényegében egyszerűsíti ezt az eljárást. mind az építéshez, mind a használatbavételhez kevesebb „közreműködő” hatóságot tüntet fel. kimondja viszont, hogy az út csak akkor nyitható meg, ha a biztonságos közlekedés követelményeit kielégíti.

a két rendelet életbelépett. /mti/

--

8.28 rj

Tb gho

- 13 -

bb. 17. jól működnek a terézvárosi házkezelőségek társadalmi bizottságai - vb-ülés a vi. kerületben
t/gj/rj hi la 1970. november 20.

a terézvárosi házkezelőségek mellett működő társadalmi bizottságok munkáját értékelte pénteki ülésén a vi. kerületi tanács végrehajtó bizottsága. a kerületben összesen tíz ilyen szervezet működik csaknem hetven taggal. az aktivisták a többi között rendszeresen ellenőrzik az épületek tisztaságát, felülvizsgálják a házkezelőségekhez beérkező panaszok sorsát, s megnézik azt is, az ígért határidőket betartják-e. nagy részt kértek és vállalnak a háztömbfelügyelőségek szervezéséből, s tájékoznak a házgondnokok és a lakók kapcsolatáról is.

amint a kerületi ingatlankezelő vállalat előterjesztéséből kitűnt: az összevont épületek felügyelői lelkiismeretesen, jól látják el feladatukat; a házakban tisztaság és rend van. ezt bizonyítja egyébként az is, hogy a házfelügyelők magatartásával, munkájával a lakók általában elégedettek, ezeknek a házaknak a lakói részéről - az elmúlt öt esztendőben - szinte alig volt panasz.

a bizottságok tagjai többnyire műszaki képzettségű emberek, akik kelendő szakértelemmel tudják felülvizsgálni az ikv dolgozóinak a munkáját. a tapasztalatok szerint az ilyen bizottságok eredményesebben működnek. ugyanakkor a terézvárosban gondot okoz, hogy a házkezelőségek társadalmi aktivistáinak többsége már elérte vagy túlhaladta a nyugdíj korhatárt, ezek az idős emberek, egészségi állapotuk miatt csak nehezen tudnak eleget tenni kötelezettségeiknek. ezért a kerületi ingatlankezelő vállalat a jövőben nagyobb számban von be fiatalokat a házkezelőségi munkába. /mti/ vállalt

bb.20. extra méretű konzerv dobozok - új üzem a pápai husgyárban
vid /ká/ rj hgy 1970. november 20.

több mint hét és félmillió forintos beruházással új üzemet adtak át rendeltetésének a pápai husgyárban. a korszerű műhelycsarnokban különleges konzerv dobozokat készítenek a fél automatanszkbeli

és svéd berendezésekkel. ezekben a dobozokban szállítják tengerentúlra kiváló hűstermékeinket. a fél méter magas, szögletes oszlopszerű, valamint henger formájú dobozokba sonkát és karajt csomagolnak. a gyár kapacitása napi három és félezer doboz. ezzel a mennyiséggel nem csak saját szükségletüket látják el, hanem az exportáló konzerv gyárak hasonló igényeit is kielégítik. /mti/

88.35 rj

- 14 -

bb 18. egész télen foglalkoztatja dolgozóit a komép
vid ká bh hgy 1970. november 20.

a komárom megyei állami építőipari vállalat alaposan felkészült a télre; egyetlen munkás sem kényszerül majd fagyszabadságra menni. több mint 40 lakóházat, középületet téliesítettek. az épületek zömét tető alá hozták, ellátták szigetelő anyagokkal és nyílás-zárókkal. több új típusú fűtőberendezést is vásároltak, s így az idei télen már 28 nagyteljesítményű és számos kisebb hőlégfúvóval és olajkályhával fűtik a zárt munkahelyeket. az osztrák és magyar gyártmányú nagyteljesítményű hőlégfúvókat a háztömbök földszintjén helyezik el, s négy emelet magasságig fűtik az összes helyiségeket. egy-egy ilyen berendezés óránként 50 000 kilogramm kalóriát szállít a munkahelyekre. a kisebb hőlégfúvókkal egy-két szoba levegőjét melegítik fel.

a most kidolgozott technológia és szállítási program szerint minusz 10 fokos hidegben is dolgozhatnak a toronydarukkal a blokkos épületek szerelésén. ennek érdekében különleges, gyorsankötő vegyszereket és teljesen zárt betongyártó és szállító berendezéseket alkalmaznak majd. /mti/

bb 19. tovább bővülnek sárospatak és tekirdag testvérvárosi kapcsolatai
vid ká bh hgy 1970. november 20.

a múlt év júniusában kötött testvérvárosi szerződést a két „rákóczi-város”, a törökországi tekirdag /rodostó/ és sárospatak. az azóta eltelt idő alatt kiterjedtebbé és közvetlenebbé vált a kapcsolat a két város között. a két város vezetői személyes látogatások alkalmával cserélték ki tapasztalataikat. rendszeres a kiadványok cseréje is. a sárospataki műemlékekről, a rákóczi vár helyreállításáról, a fejedelmi család ott őrzött kincseiről, a Lőrántffy szárnyban berendezett képzőművészeti gyűjteményről fotóalbumot küldtek a testvérvárosnak. megküldték a most épülő új városközpont terveit, s rendszeresen beszámolnak városfejlesztési tevékenységükről.

a nagy fejedelem nevét viselő gimnázium, valamint a tanítóképző diákjai tekirdagi fiatalokkal leveleznek, tervezik, hogy török nyelvi szakkört hoznak létre. az iskolamuzeumban külön tárlóban mutatják be a rákóczi család, török himzéseit,.

sárospatak megbecsült emlékként őrzi a török vendégek által ajándékozott aranyozott városkulcsot, amelyet tekirdag kormányzója adott a városnak. gyűjtik a török testvérvárostól kapott dokumentumokat, amelyekből a két testvérváros kapcsolatának fejlődését bemutató állandó kiállítást rendeznek. /mti/

8.40 bh

- 15 -

bb 21. földgáz a hajdusági községekben

vid ká bh hgy

1970. november 20.

nem is olyan régen még az ország más vidékeiről szállították a fában, fűtőanyagokban szegény hajduságba a tüzelőt a háztartások és a fűtőanyagot a gyárak, üzemek részére. a hajduszoboszlói és a nagyhegyesi földgázmezők feltárása és a korszerű földgázüzem megépítése után a hortobágy széléről küldenek magas kalóriájú fűtőanyagot az iparvidékekre. egyre nagyobb terület kap a helyi felhasználás is. hajdu-bihar megye összes vezetőes gázfelhasználása az 1966. évi naolc millió köbméterről ez évben 68 millió köbméterre emelkedett. a debrecenben megépült új üzemek, gyárak ellátása mellett egyre nagyobb figyelmet és költséget fordítanak a lakások korszerű fűtésére is. több mint negyven millió forintos beruházással novemberben fejezik be a debreceni lakások átszerelését városi gázzal földgáz fűtésre. debrecen és hajduszoboszló után ebben az évben kapcsolták be nádudvart és nagyhegyest a földgáz szolgáltatásba. ezeken a településeken a mezőgazdasági nagyüzemek is igénybe veszik a korszerű fűtőanyagot.

1971-ben megépül hajduszoboszló és debrecen között a második földbe süllyesztett földgáz vezeték is, s a jövő évben bekapcsolják a földgázszolgáltatásba a legnagyobb hajduvárost: hajduböszörményt is. berettyóújfalú, püspökladány és polgár községek földgázellátására tanulmányterv készül. a negyedik ötéves terv végére a hajdusági lakásoknak csaknem háromnegyedében használnak majd vezetékes vagy palackos gázt./mti/

--

8.48 bh

- 16 -

10940

bb 22. zöldség és gyümölcs felhozatal

fk bh hgy

1970. november 20.

pénteken, mintegy 200 vagon áru érkezett budapestre, a zöldség részére. a hátvégi kereslet kielégítésére nagyobb árumennyiséget szállítottak a piacokra és a szaküzletbe. burgonya 123 vagon, /3.50 ft./, vöröshagyma 2 vagon / 4.40 ft./ fejeskáposzta 15 vagon / 2.80 ft./ kelkáposzta 8 vagon / 3.60 ft./, sárgarépa 2 vagon / 3.20 ft./ petrezselyem gyökér 5 vagon, /5.40 ft./ alma 32vagon / 5.60 ft./; körte 8 vagon / 9.60 ft./ bh/mti/

--

bb 23. a malév közli:

fk bh hgy

1970. november 20.

a törökországi kolera megbetegedések miatt ideiglenesen szüneteltetett budapest-bukarest-isztambul járatát a malév november 25-ével ismét rendszeresen üzemelteti, mivel a járványveszély megszűnt./ mti/

--

bb 24. Lottó nyerőszámok

tné bh hgy

1970. november 20.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság tájékoztatása szerint budapesten a Lőrinci fővárosi művelődési házában megtartott Lottó-sorsoláson a 47. járáshéten a következő nyerőszámokat húzták ki:

22, 24, 29, 74, 82

/mti/

--

10.40 bh

- 17 -

10 MhS

bb 25. meggyorsul a vasúti tranzitforgalom nyugat-magyarországon - átadták a porpác-hegyeshalom vonal felújított szakaszát

vid ká bh hgy

1970. november 20.

a porpác-hegyeshalmi vasútvonalon péntektől 80-100 kilométeres sebességgel közlekedhetnek a vonatok. a 100 kilométer hosszú vasút leggyengébb, vasúti nevén „c” szakaszát ugyanis felújították. az utolsó 200 méter sínmezőt répcelak állomás előtt pénteken cserélték ki. a megfiatalított, csaknem 100 éves vasúti vonal ezután a diesel mozdonyokat és az addiginél jóval nagyobb terhelésű szerelvényeket is elbírná. ennek igen nagy a jelentősége, ugyanis a jugoszláviai, csehszlovákiai, valamint a jugoszlávia-lengyelország közötti tranzitforgalom nagyrészt ezen a vonalon bonyolódik. a felújítási munkákat határidő előtt, korszerű vasútépítő gépek segítségével végezték el a szombathelyi MÁV igazgatóság dolgozói.

jövőre a répcelak-csorna közötti szakaszt is felújítják, ezzel teljes hosszában elkészül a vonal rekonstrukciója./mti/

--

bb 26. népművelő és könyvtárszakos konzultációs központ miskolcon

vid ká bh hgy

1970. november 20.

borsod megye művelődési szervei lehetőséget teremtettek arra, hogy a közművelődésben dolgozók közül minél többen megszerezhesék a hivatásukhoz szükséges képesítést. a felmérések alapján ugyanis a tanácsai szolgáltatásban, a könyvtárakban és a művelődési otthonokban dolgozó több mint százhetven függetlenített népművelő közül mindössze csak hatvanhat rendelkezik beosztásának megfelelő szakképzettséggel. a népművelők továbbtanulásának megkönnyítésére a megyei tanács állandó jellegű népművelő és könyvtárszakos konzultációs központot létesített miskolcon, a római sándor művelődési központban. ez a debreceni tanítóképző intézet kihelyezett tagozataként működik és gondoskodik az iparváros, valamint borsod és heves megye népművelőinek képzéséről. a konzultációkat a miskolci egyetem és a középiskolák tanárai vezetik./mti/

--

- 18 -

11.20 bh

101345

bb 27. a kongresszus tiszteletére: marógépek terven felül
vid ká bh hgy

1970. november 20.

a szim esztergomi marógépgyárának valamennyi üzemrészében kiemelkedő eredményeket értek el a kongresszusi versenyben. a négyszeres szocialista üzem címmel kitüntetett szerelde mind a 11 szocialista címért küzdő brigádja részt vett a kongresszusi műszakban és terven felül 5 me-1000-es marógépet készítettek. az 1-es számú forgácsoló üzem kollektívája határidő előtt 10 nappal teljesítette me-1000-es alkatrészek gyártási tervét, a 2-es számú forgácsolóban a marós brigád nyújtott kiemelkedő teljesítményt. a tmk üzem dolgozói december 30-á helyett november 15-re üzembe helyeztek egy új, nagyteljesítményű csehszlovák gyártmányú ciklus vezérlésű portál-marógépet./mti/

--

bb 28. ismét üzemel a turistavándi vizimalom

vid ká bh hgy

1970. november 20.

a turon levonuló májusi magas árhullám megrongálta a turistavándi vizimalmot, kelet-magyarország egyetlen ilyen jellegű ipari műemlékét, amelyet az elmúlt években restauráltak és tettek üzemképesé. szerencsére a kár nem volt jelentős, így a szakemberek gyorsan helyreállították a műemléket, amely már ismét üzemképes állapotban fogadja a látogatókat./mti/

--

bb 29. a tsz-szövetségek titkárainak tanácskozása

t jf/fk ie bh hgy

1970. november 20.

pénteken a gellért szállóban a termelészövetkezetek területi szövetségeinek titkárai megvitatták a közös gazdaságok idei munkájának tapasztalatait.

dr. simka istván, a termelészövetkezetek országos tanácsának titkára elmondotta: bár még végleges adatok nem állnak rendelkezésre, annyi máris bizonyos, hogy a közös gazdaságok növénytermesztési eredményei elmaradtak a tavalyitól, az állattenyésztés és a tsz-ek kiegészítő tevékenysége azonban fellendült és ez bizonyos fokig kiegyenlítette a növénytermesztés - főleg időjárás okozta - kiesést. /folyt. köv./

11.30 bh

101345

- 19 -

bb 29./ a tsz-szövetségek ... folyt./ bh

a gazdálkodás idejének eredményei az ország különböző vidékein rendkívül differenciáltak. a dunántúlon - ahol az ár- és a belvizek nem okoztak különösebb gondot - nagyjából kiegyensúlyozott a helyzet, békés, csongrád, szolnok megyékben és más, árvíz- belvizesített területeken viszont az átlagosnál rosszabbak a termelési eredmények. még jó hírű, általában jól gazdálkodó tsz-ek is nehéz helyzetbe kerültek. mindent egybevetve, az idejének eredményekre rányomta bélyegét, hogy a veszteségek az évről-évre meg-szokott átlag háromszorosát teszik ki.

örvendetes, hogy - amint a titkár rámutatott - az elmúlt évek stagnálása után végre fellendült a közös gazdaságok állattenyésztése. a szarvasmarhaállomány nem csökkent tovább, sőt kisebb mértékben még gyarapodott is. jövőre további felfutásra számítanak: a terv szerint a tsz-ek 10 ezerrel növelik a tehénállományukat, kihasználva a jobb közgazdasági feltételeket. a szarvasmarha-tartás ugyanis hosszú távon is kifizetőnek ígérkezik és biztos piacot jelent. a sertéstenyésztés eredményei még inkább figyelmreméltóak, ami jól lemérhető a vágóállat-termelés fokozódásánál is.

a titkár foglalkozott a takarmányforgalom alakulásával. az állomány ellátása országsszerte megnyugató, egyes vidékeken, és főleg néhány tsz-ben azonban később nehézségek adódhatnak. arra van szükség, hogy az esetleg takarmányhiánnyal küszködő közös gazdaságokat a jobb helyzetben lévő tsz-ek kisegítsék. ebben a támogató akcióban nagy szerepet játszhatnak a tsz területi szövetségek, amelyek közvetíthetnek a gazdaságok között. felhívta a figyelmet: a közös gazdaságoknak az eddiginél jobban ki kell építeniük a közös anyagi érdekeltségen nyugvó kapcsolatokat a feldolgozó vállalatokkal. hosszútávra szóló, több éves szerződések megkötésére kell törekedniük. a megállapodásban rájuk háruló kötelezettségeket a tsz-ek távlati terveiben figyelembe kell venni./mt1/

..-

vbb 30. százötven új lakás mosonmagyaróvárott

vid kz bh hgy

1970. november 20.

mosonmagyaróvár ebben az esztendőben újabb 255 házigyári lakással gyarapodik. a lakások egy része - számszerint 150 - elkészült. a boldog tulajdonosok a héten megkezdték a beköltözést. a még átadásra váró száz lakást előreláthatóan december második felében készül el./mt1/

..-

11.40 bh

- 20 -

bb. 31. a kukorica termesztés komplex gépesítésének bemutatója hartán

vid/ká/rj hgy

1970. november 20.

pénteken a mezőgépjelöltési intézet és a budapesti mezőgazdasági gépgyár a hartai lenin termelőszövetkezetben bemutatta a kukorica termesztés komplex gépesítésének hazai gyártmányú eszközeit. a meghívott mezőgazdasági üzemek szakemberei tischler márton, a mezőgépjelöltési intézet műszaki igazgatója tájékoztatta a szántóföldi takarmánytermesztés új gépeiről. a felvonultatott gépsoroknak nagy jelentőséget tulajdonítanak a szakemberek. ezekkel - a gabonához hasonlóan - teljessé válhat a kukorica termesztés gépesítése. a bemutatón nagy érdeklődést keltett a pneumatikus szemenkénti vetőgép, amelynek napi teljesítménye 25-30 hold. a további tartozékok, a növényvédő és ápoló munkaeszközök is nagyobb kapacitásúak és könnyen kezelhetők. ezek kiegészítésére különböző kukorica betakarító gépeket vonultattak fel. az egyik típus törli, fosztja a csöveket és egyben a szarát is levágja. a budapesti mezőgazdasági gépgyár francia licenc alapján gyártott kukorica betakarító gépének napi teljesítménye 12-15 hold. a bemutatott gépek sorozatgyártását a termelő gazdaságok igényei szerint kezdik meg. /mt1/

..-

bb. 32. karácsonyi fotóclikk ujdonságok

t/fk/rj 1e hgy

1970. november 20.

az ofotért egész sor ujdonsággal, 40-50 millió forintos árukészlettel készült fel a karácsonyi vásárra. egyebek között a tavalyi 15 ezerrel szemben 25 ezer, többségében olcsó, ajándékozásra alkalmas fényképező gépet hoznak forgalomba. örökvaku, dia-vitő, filmfelvétel- és leadó is nagy választékban áll a karácsonyi vásár vevői rendelkezésére. már az üzletekben van a 100-300-szoros nagyítással dolgozó japán mikroszkóp és a 7 fajta műszer összállítására alkalmas optikai játék.

/folyt.köv./

1150 rj

- 21 -

bb. 32. /karácsonyi... folyt./rj

az ofotért pénteki sajtótájékoztatóján somogyi béla vezérigazgató egyebek között ezekben összegezte a vállalat karácsonyi felkészülését. bejelentette, hogy - más vállalatok kezdeményezéséhez kapcsolódva - az ofotért is bevezeti a vevőszolgálatot, amely november 20-tól a 184-622-es telefonszámon elsősorban ajándékozási tanácsokkal szolgál. a vállalat január 1-től 7 budapesti szaküzletében, valamint miskolci, pécsi, szegedi, debreceni és győri boltjaiban megkezdte a hallásjavító szemüvegek árusítását. /mti/

bb 33. ~~éves~~ rekord: eddig 950 000 tonna szovjet vasérc érkezett dunaujvárosba

vid ká bh hgy

1970. november 20.

a dunaujvárosi kikötőben rekordévet zárnak a rakodó brigádok. az idén, november 20-ig, vízi úton, minden eddiginél több vasérc érkezett a szovjetunióból a dunaujvárosi kikötőbe. az év elejétől péntekig 950 000 tonna szovjet vasércet raktak ki a magyar és szovjet uszályokból. még hét érccel rakott uszály várakozik a nagy dunán az öbölbe vontatásra, s az előrejelzések szerint további kilenc érccel rakott uszály érkezését várják a jövő hétre. a kikötő vezetői arra számítanak, hogy a hajózási idény végéig - első ízben - túlhaladják az évi egymillió tonnát. /mti/

bb 34. vízszinzöld halászháló

vid kz bh hgy

1970. november 20.

a szegedi kenderfonó és szövőipari vállalat vadász- és halászháló különlegességekkel vesz részt a jövő évi budapesti vadászati világkiállításon. többek között vízszinzöldre festett, szintetikus műanyagfonalakkal speciális gépeken hurkolt, csomómentes halászhálókat mutatnak be. használatuk - a halászati szakemberek szerint - növeli a halfogási esélyt, egyrészt a vízszinzöld nem riasztja el a halakat, a csomómentesség pedig kisebb közegellenállást, tehát nagyobb hálózóhúzási sebességet eredményez. mintegy másfél kilométeres nyulfogó labirintust is készítenek halóból. ezekkel a beléjük gabalyodó nyulak önmagukat ejtik fogásba. bemutatnak háromszáz méter hosszán, s nyolc-tíz méter magasan kifeszíthető, csipkevékony madárfogóhálókat is. /mti/

12.50 bh

- 22 -

bb. 35. kongresszusi kiállítás pécssett

vid/rj kz hgy

1970. november 20.

a pécsi tanárképző főiskola rendezésében a párt x. kongresszusa tiszteletére, reprezentatív képműkiállítás nyílt pénteken a déldunántúli városban. a harminc olajfestményt, pasztelt és grafikát a főiskola művésztanárainak legújabb alkotásaiból választották ki. a tárlat mintegy összegezi a város képzőművészeinek azt a munkásságát, amellyel a nagy történelmi évfordulóknak - a magyar tanácsko生társaság 50. és hazánk felszabadulásának 25. évfordulójának, valamint a lenin centenáriumnak - adóztak, s megörökítették szocialista p építéslünk jelenét. a képek többsége már szerepelt a jubileumi kiállításokon és többet közülük értékes díjjal tüntettek ki a tárlat november 28-ig, a pártkongresszus zárónapjáig lesz nyitva. /mti/

bb. 36. miniszteri utasítás a főiskolák, a felsőfoku intézetek, valamint az egyetemen működő főiskolai karok tanulmányi- és vizsgaszabályzatával kapcsolatos kérdések rendezéséről

1/szö rj cz

1970. november 20.

a művelődésügyi közlöny legutóbbi számában miniszteri utasítás intézkedik a műszaki, a mezőgazdasági, a gazdasági jellegű főiskolák és a tanárképző főiskolák, a felsőfoku intézetek, valamint az egyetemen működő főiskolai karok tanulmányi és vizsgaszabályzatának kérdéseiről.

az utasítás szerint az intézményeknek el kell készíteniök a valamennyi tagozatra kiterjedő részletes tanulmányi - és vizsgaszabályzatokat, és azt december 15-ig jóváhagyásra fel kell terjeszteniök a felügyeletet gyakorló miniszterhez. hangsúlyozza az utasítás, hogy a szabályzatban részletesen fel kell sorolni a hallgatóknak a tanulmányi és vizsgaügyekkel kapcsolatos jogait is. a számonkérés formái között megemlíti az utasítás a záróvizsgát /alapvizsgát/ is.

/folyt.köv./ 10.11.20
13.pp rj

- 23 -

bb. 36. / miniszteri... 1. folyt./rj

ezt előírhatja a tanterv valamely tantárgy két, vagy több féléves oktatását lezáró számonkérési formaként. a vizsgaidőszakot és a vizsganapokat egyébként úgy kell meghatározni, hogy a hallgatók megfelelően elosztva töltsék le a vizsgákat, s ha sikertelen, pótlását még a vizsgaidőszakban legyen lehetőségük megkísérelniük.

a szóbeli vizsgák nyilvánosak. tanulmányaik folyamán a hallgatók csak egyszer ismételhetnek félévet. ha a szorgalmi idő nem félévekre /szemeszterekre/, hanem évharmadokra /trimeszterekre/ oszlik, a szabályzatnak a félévekre vonatkozó rendelkezéseit az évharmadokra megfelelően alkalmazni kell.

a művészeti főiskolák tanulmányi és vizsgaszabályzatára vonatkozó alapvető rendelkezéseket külön utasítás állapítja meg.

az utasítás hatályba lépett. /mti/

--

bb. 38. időjárásjelentés

rj cz

1970. november 20.

a meteorológiai intézet jelenti november 20-án, pénteken

13 órakor:

enyhe idő tovább tart.

az elmúlt napok során közép-európa fölé áramlott nedves, szubtrópusi eredetű levegő lassan kelet felé helyezkedik át. helyette átmenetileg hűvösebb, de az évszakhoz képest még mindig enyhe idő járást okozó levegő foglalja el. ugyanakkor a brit-szigetek déli részénél a meleg levegő újabb hulláma áramlik a nyugat-európai partvidék fölé, amelynek hatására ott erős déli szél fúj és sokfelé esik az eső. a szovjetunióban a fekete-tenger térségében és a volga vidékén nagy területen esik az eső. ettől északra borult, ködös, hideg idő van.

/folyt.köv./

13.05 rj

T31420

- 24 -

bb. 38. / időjárásjelentés

hazánkban csütörtökön az ország keleti részén borult, máshol erősen felhős volt az ég. a mára virradó éjszaka a dunántúlon és az északkeleti megyékben többfelé esett az eső. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége sehol sem haladta meg a 4 mm-t. csütörtökön a hőmérséklet az északkeleti megyék kivételével 15-21, északkeleten, ahol hosszabb ideig volt köd, csak 6-13 fokig emelkedett. ma hajnalra általában 7-12, északkeleten 2-6 fokig hűlt le a levegő. délelőtt erősen felhős volt az ég. a dunántúlon többfelé esett az eső. a hőmérséklet 11 órára 11-15, máshol 8-10 fokig emelkedett.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 10,4 fok volt a 6.1 fokkal magasabb a sokévi átlagnál.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 13 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 mm, gyengén emelkedik.

várható időjárás szombat estig:

pénteken erősen felhős idő, keletre is áttérjedő esővel, szombaton felhőátvonulások, már kevesebb esővel.

a mérsékelt, napközben kissé megélénkülő déli, délnyugati szél a dunántúlon átmenetileg északnyugatra fordul

az évszakhoz képest enyhe idő tovább tart.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 5-10,

legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 12-17 fok között.

a duna vízállása budapesten: 280 cm.

/mti/

- 25 -

13.10 rj

T31420

bb 37. szakszervezeti könyvtárigazgatók tanácskozása

t gy/tr bh hi -cz

1970. november 20.

a szakszervezeti könyvtárak tevékenységéről, valamint fejlesztési programjáról tanácskozott pénteken a fővárosi művelődési házban több mint félszáz budapesti, illetve vidéki központi könyvtár igazgatója.

mint a tanácskozáson elmondták, jelenleg az országban mintegy 3.800 szakszervezeti könyvtár működik, beiratkozott olvasók száma 620.000. a szépirodalomnak ezek az otthonai a munkahelyi kulturális szervező munka bázisaivá váltak. állományuk az utóbbi tíz év alatt másfélszeresére növekedett. a dolgozók több mint 20 százaléka rendszeres olvasója a tulajdonképpen ipari üzemekben működő szakszervezeti könyvtáraknak. rámutattak arra is, hogy a könyvtáraknak mindössze 22 százaléka önálló elhelyezésű, szabadpolcos rendszerű; nagyrésztük letéti könyvtárként működik, s tevékenységük színvonala a nagyban függ a központi és nagyobb körzeti könyvtárak szakmai, módszertani segítségétől.

ezek a könyvtárak az igények növekedésével nem tudnak kellően lépést tartani, ezért szükség van a könyvtárrendszer továbbfejlesztésére; a cél: a ma még szétszórtan elhelyezkedő, kisebb kölcsönzőhelyek ezentúl szorosabb összhangban, egyre magasabb szintű könyvtári szolgáltatást biztosítsanak az üzemi dolgozóknak. a 12 budapesti és 19 megyei könyvtárközpont a jövőben egyben a módszertani és az ellátó központ feladatát is betölti- irányítja, támogatja és ellenőrzi a hálózatba tartozó szépirodalmi, tárházak, olvasószolgálati és pedagógiai munkáját. a kétezer vagy annál több dolgozót foglalkoztató üzemekben, munkahelyeken önálló könyvtárakat szerveznek. az ismeretterjesztés fehér foltjain, a 2.000-nál kevesebb dolgozót foglalkoztató munkahelyeken ugyanevezett letéti fiókönyvtárakat hoznak létre, amelyek állományát a központ rendszeresen felfrissíti. ezenkívül a nagy könyvtárak segítik a kisebb egységek propaganda-tevékenységét, az önálló és letéti könyvtárak író-olvasó találkozóinak, irodalmi estjeinek, kiállításainak megszervezését is./mti/

- 26 -

12.05 bh

Tóth 20

bb 39. kongresszustól kongresszusig - az oktatási reform eredményei

i szö/mm bh -cz

1970. november 20.

az mszmp ix. kongresszusának határozata leszögezte: „házáinkban a művelődés valóságos népmozgalom lett. minden ötödik állampolgár iskolarendszerű oktatásba vesz részt. a felnövő korosztályoknak három negyede szakmunkásképző-iskolákban, illetve középiskolákban tanult tovább. az oktatási reform végrehajtása további erőfeszítéseket kíván meg, különösen az oktató-nevelő munka tartalmának és módszereinek megújításában,„

hogyan értékeli a művelődésügyi minisztérium a két kongresszus közötti időszakot a közoktatás területén?

- a ix. kongresszus óta eltelt négy év folyamán az oktatásügy jelentősen tovább fejlődött: sikeresen folytatódott az oktatási rendszer egészét átfogó reform végrehajtása. iskola-rendszerünkben ma nincs zsákutca: minden alsóbb szintű iskolatípus továbbtanulási lehetőséget nyújt. - hangzik az illetékesek válasza. - az általános iskola az oktatási rendszer szilárd alapja. a körzeti iskolahálózat fejlesztésével a szakrendszerű oktatás a két kongresszus között 91.4 százalékról 94.3 százalékra emelkedett. ebben jelentős szerepet játszik az általános iskolás diákotthonok hálózatának kiépülése. míg 1966-ban 61 ilyen diákotthon működött, 1970-re számuk 90-re emelkedett és csaknem 7 ezer gyermek kényelmes tanulását biztosítja. a jelentős fejlődés ellenére a diákotthonok még nem tudják befogadni az elhelyezésre rászoruló tanulókat, 13 ezer gyermek gyalog, kerékpáron, három és félezren vonaton, 37 ezren autóbusszal, illetve a szövetkezetek, állami gazdaságok járműveivel jutnak el a körzeti iskolákba, s ez a helyzet elsősorban a fizikai foglalkozású szülők gyermekeinek tanulmányi munkáját nehezíti.

- a szakrendszerű oktatás fejlődésének másik tényezője: a pedagógusellátottság, mely a négy év alatt jelentősen javult, és így kevesebb lett az egy tanulócsoporthoz jutó gyermeklétszám. elsősorban a tanári képesítésű pedagógusok száma emelkedett: a két kongresszus között 26.538-ról 31.304-re. ugyanakkor a pedagógiai képesítés nélkül tanítók aránya 7,4 százalékról 4,3 százalékra csökkent. a javulás ellenére a községi iskolákban nevelőhiány van, s az utóbbi két évben megnőtt a pályáról eltávozó pedagógusok száma, ami évente mintegy 900-at tesz ki.

/folyt. köv./

13.15 bh

Tóth 20

- 27 -

- az általános iskolai hálózat fejlesztésében elért eredmények mellett nem megfelelőek az oktatás-nevelés tárgyi feltételei: az iskolák taneszközökkel való felszereltsége hiányos, s ebből a szempontból különösen nehéz helyzetben vannak a községi iskolák.

- utalt a IX. kongresszus határozata a szakmát nyújtó iskolatípusok fejlesztésére is: „a társadalom és a népgazdaság szakmunkásképzési megköveteléseinek megfelelően, hogy nagy gondot fordítsunk a szakmunkásképzésre, a közép- és felsőfokú szakoktatásra, a szakközépiskola fokozatos kialakításával, a jelenlegi tanulólétszám fenntartása mellett biztosítjuk, hogy több fiatal szerezzon középfokú műszaki, szakmai tudást... a kongresszus ide vonatkozó határozatát is teljesítette az oktatásügy. mintegy 40 ezerrel növekedett a középfokú képzésben részesülők száma a nappali tagozaton: 413.898-ról 454.553-ra. zen belül a szakmunkásképzésben résztvevők száma is gyarapodott: 183.599-ről 223.750-re. négy év alatt gyökeresen megváltozott a gimnázisták és a szakközépiskolások aránya. ma már a középiskolai tanulóknak csaknem a fele - 46,7 százalék - jár az utóbbi iskolatípusba. a következő években részarányuk tovább növekedik, és 1975-ben a középfokú oktatási intézményekben tanulóknak már 55-58 százaléka kerül szakközépiskolákba.

- elmondhatjuk, hogy 1970ben minden száz általános iskolát végzett tanuló közül 83-84 tanul tovább valamelyik középfokú oktatási intézményben. ezt a jelentős eredményt az is segíti, hogy ma már a tanköteles kor felső határáig - 16 éves korig - a tanulóknak 91 százaléka elvégzi az általános iskolát. négy évvel ezelőtt - ahogyan a kongresszus határozata rögzítette - minden ötödik állampolgár iskolarendszerű oktatásban részesült. ma is mintegy két millióan tanulnak alsó, közép- és felsőfokú oktatási intézményeink különböző tagozatain, bár az iskolai oktatásban részesülők létszáma a négy év alatt 236 ezerrel lett kevesebb. általános jelenség: miközben a közép- és felsőfokú oktatási intézmények nappali tagozatán növekedett a továbbtanulók száma, ugyanakkor az esti és levelező tagozatokon általánosan jellemző a létszámcsökkenése.

- iskoláztatási politikánk fontos célkitűzése volt, hogy elősegítse a fizikai foglalkozású szülők gyermekeinek továbbtanulását, amint a IX. kongresszus határozata megállapítja: „további feladatunk, hogy különösen a pedagógusok közreműködésével segítsük a kétféle dolgozók gyermekeit, akik a szülői házban kevesebb támogatást kaphatnak tanulásukhoz... /folyt. köv./

Tóth

az elmúlt időszakban növekedett részarányuk a közép- és felsőoktatási intézmények nappali tagozatain, ahol együttesen 295 ezerről 310 ezerre emelkedett a munkás-paraszti gyermekek száma, s jelenleg a létszámon belül a két iskolafokon 61,1 százalékkal képviselik magukat. ezen belül szám szerint legtöbben szakmunkásképző iskolákban tanulnak, mintegy 176 ezren, szakközépiskolákban további 59 ezren, gimnáziumokban mintegy 56 ezren, s a felsőfokú oktatási intézményekben pedig több mint 19 ezren. a középiskolákban elért eredmények ellenére két év alatt 1,5 százalékkal csökkent a fizikai dolgozók gyermekeinek aránya a felsőoktatási intézményekben, s csaknem 2 százalékkal az 1. évfolyamon. külön gond: mind kevesebben jelentkeznek közülük egyetemekre, főiskolákra.

- az óvodai ellátás javítása érdekében a tanácsok mintegy 36 ezer új férőhely létesítését tervezik az új lakótelepi óvodákkal együtt a következő öt évben. az általános iskolai tanulók létszáma a negyedik ötéves terv folyamán mintegy 30 ezerrel csökken: legalacsonyabb az 1973-74-es tanévben lesz a tanulók száma. ezt a helyzetet az általános iskolai oktató-nevelő munka minőségi fejlesztésére, színvonal-emelésére kell felhasználni. az új lakótelepeken 1380 osztályterem épül, s ezen kívül ország-szerte még 1030 tantermet létesítenek. az általános iskolai kollégiumok férőhelyét mintegy 6500-zal emelik tanácsaink. a kedvezőbb feltételek eredményeként 1975-ig a szakrendszerű oktatás aránya várhatóan 96,2 százalékra emelkedik. a középiskolák fejlesztésére a következő öt évben 1,6 milliárd forint áll rendelkezésre. a tervidőszak végére a jelenlegi 17 százalék helyett a középiskolai tanulóknak egynegyede lakhat kollégiumokban az újonnan épülő mintegy 12 000 férőhely eredményeként. a szakközépiskolai oktatás színvonalának fejlesztését szolgálja 238 új műhelyterem felépítése./mtl/

--

bb 43. engels emlékünnepe a tanácsakadémián

fk hi bh -cz

1970. november 20.

engels frigyos születésének 150. évfordulója alkalmából pénteken emlékünnepeket tartottak a tanácsakadémia budapesti intézetében. az ünnepségen dr. vészi béla, az mszp kb politikai főiskolájának rektorhelyettese: engels az államról címen mondott emlékbeszédet./mtl/

--

13.40 bh

- 29 -

bb 40. „salgótarjánért,, emlékérmét alapított salgótarján város tanácsa

vid ká bh -cz

1970. november 20.

salgótarján város tanácsa pénteken megtartott ülésén „salgótarjánért,, elnevezésű emlékérmét alapított a városért végzett munka elismerésére. az ötágú zománcozott vörös csillag közepén elhelyezett városi címerpajzsot ábrázoló emlékérmét évente a város öt olyan polgárának adományozzák, akik kimagasló tudományos, kulturális és társadalmi tevékenységet fejtenek ki Nógrád megye székhelyének felvirágoztatása érdekében. a városfejlesztési tervek végrehajtásában kimagasló eredményekért kitüntetett jelvényt is alapított a tanács. vörös selyem vándorzászlóval tüntetik ki azokat a salgótarjáni üzemeteket, vállalatokat, amelyeknek dolgozói a jövőben a legtöbb társadalmi munkát teljesítik. a kitüntetettek különböző elő jogokat élveznek majd. a „salgótarjánért,, emlékérem tulajdonosait például valamennyi jelentős ünnepségre meghívják, és tanácskozási joggal részt vehetnek a városi tanács ülésein. a vándorzászlóval kitüntetett vállalat egyhosszú lakásigénylő dolgozójának soron kívül kiutalnak egy állami beruházásból épült kétszobás lakást. a tanácsülés határozatot hozott arra is, hogy az évente a legtöbb társadalmi munkát felmutató tanácstagok körzetnek százezer forint jutalmat adnak a városi tanács fejlesztési alapjából, amelyet a kerület lakóinak kiadványsága szerint kommunális, vagy egyéb városfejlesztési létesítmények megvalósítására fordíthatnak./mti/

--

bb 42. kiállítás comenius műveiből

t vt/gk hi bh -cz

1970. november 20.

a nagy humanista, az újkori pedagógiai gondolkodás kiemelkedő alakja, comenius halálának 300. évfordulója alkalmából péntek délután műveiből kiállítás nyílt budapesten az országos pedagógiai könyvtár és múzeum helyiségében. a megnyitón - amelyen ott voltak a művelődésügyi minisztérium, a magyar tudományos akadémia és a magyar pedagógiai társaság képviselői is - dr. arató ferenc kandidátus, az országos pedagógiai könyvtár és múzeum igazgatója méltatta comenius életét, munkásságát.

a november 28-ig tartó, s szombat kivételével naponta d. e. 10-től este 18 óráig az v. ker. honvéd utca 19. szám alatt megtekinthető kiállításon több tárlóban helyezték el comenius műveit, amelyekből 127 eredeti kiadásban látható, 13 pedig mikrofilm-másolaton. helyet kaptak a kiállításon azok a művek is, amelyek sárospataki tartózkodása előtt jelentek meg Magyarországon, s bemutatják a sárospatakon készült munkáit is, köztük három híres, egymásra épülő nyelvkönyv - a vestibulum, janua és atrium - új átdolgozását. ugyancsak kiállították az orbis pictus két-, három- és négy nyelvű kiadásait, amelyek közül különösen érdekes a pesten 1806-ban megjelent és eddig a comenius-irodalomban sehol nem szerepelt görög-német nyelvű kiadás. külön érdekessége az anyagnak comenius két művének xviii. századi kéziratos fordítása./mti/

-- 30 --

13.55 bh

cbb. 41. átadta megbízólevelét az afgán királyság új magyarországi nagykövete

t/bc/rj hi rj cz

1970. november 20.

losonczy pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke pénteken fogadta abdul razzaq ziyae rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, az afgán királyság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevelét átadásánál jelen volt cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, marjai józsef külügyminiszterhelyettes, dr. nagy lajos, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője és pesti endre vezérőrnagy.

abdul razzaq ziyae nagykövet megbízólevelének átadásakor mondott beszédében afganisztán királya nevében jókívánságait fejezte ki losonczy pálnak, s a magyar nép felvirágzására és jólétére irányuló őszinte érzelmeit tolmácsolta, majd ezeket mondta:

- afganisztán - ahogy excellenciád előtt is ismeretes - az ensz aktiv tagja, elősegíti a békés egymás mellett élés politikáját, a világ népei közötti barátságot és gazdasági együttműködést, az egyenlőség és a nemzetközi jog alapján, afganisztán támogatásáról biztosítja a világ népeinek az önrendelkezés jog elnyeréséért vívott harcát.

- országom sikraszáll az ellentétek békés eszközökkel történő megoldásáért, támogatja az államok szabad véleményalkotásának jogát a nemzetközi kapcsolatok területén, és teljes határozottsággal követi semlegességi és el nem kötelezettségi politikáját.

- elnök ur! az országaink közötti viszony a barátság, a jóakarát és a kölcsönös tisztelet szilárd alapján nyugszik, s ez biztosítja kapcsolataink állandó fejlődését. kulturális és oktatásügyi delegációknak az önök szép országában nemrég tett látogatása hozzájárult az ilyen irányul együttműködés erősödéséhez.

- ami engem illet teljes rokonszenvvel viseltetem Magyarország iránt, s nagy örömmel fogadom az uralkodóm által rám ruházott küldetést, hogy segítsem elő az országaink között eddig kialakult baráti kapcsolatok elmélyítését.

/folyt.köv./

14.00 rj

- 31 -

bb. 41. / átadta megbízólevelét... 1. folyt./rj

Losonczy pál a nagykövet beszédére válaszolva a többi között hangsúlyozta:

- jól esett hallanom azokat a meleg szavakat, amelyeket őfelsége, mohammad zahir shah, afganisztán királya nevében mondott. megragadom az alkalmat, hogy a magam részéről szintén a legőszintébb jókívánságaimat fejezzem ki őfelségének és a baráti afgán népnek.

- a magyar népköztársaság kormánya és népe mély rokonszenvelés és együttérzéssel kíséri figyelemmel azt a nehéz és odaadó munkát, amelyet az afgán nép végez hazája haladásáért és felvirágoztatásáért.

- ismerjük, tiszteljük és támogatjuk afganisztán következetes semlegességét és el nem kötelezettségi politikáját, amely az ENSZ alapdokmányában lerögzített elveken épül. a magyar népköztársaság - a lehetőségekhez képest - mindent elkövet a világbékéjének és biztonságának megőrzéséért, elítéli a gyarmatosítás és ujgyarmatosítás minden formáját, támogatja a világ népeinek szabadságukért, függetlenségük védelmezéséért és haladásukért vívott harcát.

- az országaink külpolitikájában megnyilvánuló azonos, vagy egymáshoz közel álló elvek jó alapot teremtenek a közös fellépésre mind a kétoldalú kapcsolatainkat, mind az egész emberiség sorsát érintő fontos nemzetközi kérdésekben.

- országaink között szívélyes viszony fejlődött ki az elmúlt évek során. meggyőződésem, hogy az ön magyarországi tevékenysége, a mi törekvéseinkkel egyezően hozzájárul majd a népeink közötti együttműködés és barátság elmélyítéséhez.

az elnöki tanács elnöke szívélyesen elbeszélgetett a nagykövettel, aki ezután a hősök terén megkoszorúzta a magyar hősök emlékművét. /mt1/

--

14.03 rj

- 32 -

bb 44. uj üzemek telepítését várja pécs és baranya

vid-kz szb -cz

1970. november 20.

baranya iparszerkezetének helyzetével, a várható és a szükséges változásokkal foglalkozott pénteki ülésén a megyei tanács végrehajtó bizottsága. a bányászat jóvoltából baranya a fejlettebb megyék közé tartozik. a bányaberuházások csökkenését azonban nem követte sem a nehéziparban, sem más ágazatokban hasonló méretű fejlesztés. az egy főre jutó beruházás összege - amely korábban kiemelkedően magas volt - tavaly például nem érte el az országos átlagot sem. néhány új üzem, mint a hőerőmű, a rostműbörgyár, a mohácsi farostlemezőgyár építése, továbbá a rekonstrukciók - pécsen a porcelángyár, kesztyűgyár, bőrgyár, gázművek, szigetváron a konzerv- és cipőgyár bővítése, felújítása - változtattak az arányokon, a megye iparát azonban továbbra is nehézipar tulsulya jellemzi. a következő öt évben mintegy 3-400 embernek kell munkahelyet biztosítani a megyében. a gondokon enyhít néhány gyári rekonstrukció és bővítés. különösen mohácson lesz jelentős a fejlődés: a szék és kárpitósiipari vállalat 170 millió forintos beruházással korszerűtlen telepe helyett újat épít, közel félmilliárd forint költséggel bővül a farostlemezőgyár, a gabonatrösztről 3000 vagonos silót és keverőtelepet létesít, fejlődik a selyemgyár és a textilhulladékot feldolgozó telephely. beremenden elkészül az új cementmű, amely 6-700 embert vár. üzembehelyezése nagymértékben növeli az építőanyagipar részarányát a megyében.

a távolabbi jövőt illetően újabb üzemek telepítését várja baranya. erre kedvező helyzeti, területi adottságai vannak. kiemelkedik közülük a beremenden levő mintegy 6000 négyzetméter alapterületű, teljesen közművesített felvonulási telep, amely jelenleg a bcm építkezését szolgálja ki. a cementmű átadása után a környék, illetve a közeli síklós városiasodását feltétlenül elősegítené ha a mintegy 55 millió forint értékű telepen, egy magasfokon gépesített, új gyárat hoznának létre. /mt1/

--

bb 49. deusz rezső,

gk szb hi

1970. november 20.

aki 1917-től részt vett a munkásmozgalomban, 74 éves korában elhunyt. temetése november 24-én, kedden 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

/mt1/

mszmp x1. kerületi bizottsága.

--

14.15/szb

-33-

bb 45. 17 új abc áruház komárom megyében

vid-kz szb -cz

1970. november 20.

hogyan alakult a harmadik ötéves tervben komárom megye lakosságának áruellátása? - erről tanácskoztak pénteken tatabányán a megye kereskedelmi vezetői, mint az előadásokból és a vitából kiderült, elsősorban a többszatornás árubeszerezés és a többszektörű értékesítés új lehetőségeit használták jól ki a kereskedelmi szervek, a megyén kívüli nagykereskedelmi vállalatoktól, közvetlenül az ipartól és a mezőgazdasági nagyüzemekről évről-évre több árut szereztek be, a kereskedelmi szervek a helyi tanácsokkal közösen arra törekedtek, hogy minél több termelőszövetkezet vállaljon részt a lakosság ellátásából, eddig már több mint 50 termelőszövetkezet nyitott a megyében zöldség és gyümölcs boltot, bővítették a választékot az állami gazdaságok mintaboltjai is.

a tanácskozáson megállapították, hogy az elmúlt öt év alatt a tervezettnél nagyobb mértékben fejlesztették a megye üzlet-hálózatát, a többi között 17 új abc áruházat nyitottak, e kedvelt boltok száma már eléri a 27-et, korszerű áruházat építettek a többi között komáromban, esztergomban és oroszlányban, különösen intenzív hálózatfejlesztést valósított meg a szövetkezeti kereskedelem, számos új boltot nyitott a városokban, s ezzel nemcsak a lakosság ellátását javította, hanem konkurrenciát is teremtett.

mindezek hatására - hangsúlyozták az ülésen - jelentősen emelkedett a harmadik ötéves tervben az áruforgalom, gyakran azonban nem volt zavartalan az áruellátás, a rosszul alkalmazott gazdasági ösztönzők és egyes vezetők helytelen szemlélete következtében a hiánycikkek köre időnként nem hogy szűkült, hanem bővült, a készletek nem fedezték mindig a lakosság igényeit, s indokolatlan áremelések is történtek, ami sértette a fogyasztók érdekeit.

a tanácskozáson fontos feladatként szabták meg a bolti árak alakulásának szigorúbb ellenőrzését, különösen nagy feladat vár a helyi tanácsok kereskedelmi szakigazgatási szerveire, akiknek, a lakosság érdekvédelmében, hatékonyabb ellenőrzést kell gyakorolniuk. /mt1/

--

14.20/szb

10/1500

-34-

bb 47. a budapesti közlekedési vállalat

hi bh -cz

1970. november 20.

értesíti az utazóközönséget, hogy november 21-én kb 10.30 órától a kacsóh pongrác uti felüljáró üzembehelyezésével egyidejűleg az 1-es, 25-ös 25/y, 125-ös és 32/a jelzésű autóbuszok végállomását a kacsóh pongrác ut és mexikói ut kereszteződésénél létesített új végállomásra helyezi át, egyidejűleg a 32, 32/b, jelzésű autóbusz járatok a szegedi uti mávsorompó elkerülésével - mindkét irányban - a kacsóh pongrác uti felüljárón át közlekednek, a mávsorompónál lévő megállók mindkét irányban megszűnnek. /mt1/

--

bb 46. a huszonnegyedik

vid kz bh -cz

1970. november 20.

törpevizművet avattak pénteken pásztón, kialakítására - az állami költségvetésből és a községi vízműtársulás hozzájárulásából - mintegy tizenöt millió forintot költöttek, 24 kilométernyi vezeték-hálózata a több, mint nyolcezer lakosú nagyközség háromnegyed részét látja el egészséges ivóvízzel, a törpevizmű berendezéseit úgy építették meg, hogy azok a jövőben, a növekvő igények szerint bővíthetők.

a tanácsok fennállása óta a pásztói a huszonnegyedik törpevizmű, amelyet a múltban szinte teljesen közművesítetlen nógrád megyében létesítettek. /mt1/

--

bb 48. a nemzeti színház igazgatósága közli,

1 nn/tr bh -cz

1970. november 20.

hogya a fejezet

k leninről november 23-1. hétfő esti előadása a korábban hirdetett időpont 20.30 helyett a szokásos időpontban 19 órakor kezdődik. /mt1/

--

14.00 bh

10/1500

- 35 -

bb. 50. a tsz betelepíti a háztáji istállókat

vid/kz/rj cz

1970. november 20.

Zala megye járási és városi tanácsainak elnökei és elnökhelyettesei pénteki zalaegerszegi értekezletükön a megye háztáji termelésének helyzetét vitatták meg. Zalában több mint 30.000 szövetkezeti gazda foglalkozik háztáji termeléssel, amelyben kiemelkedő szerepe van az állattenyésztésnek és tartásnak. A felmérések szerint 35.000 szarvasmarhát, 62.000 sertést és egyébek között 720.000 baromfit tartanak a zalai tsz tagok háztáji gazdaságukban. Az utóbbi időben Zala megyében is csökkent a háztáji állattartás. A szarvasmarhaállomány 52 százaléka azonban még így is a háztáji és kisegítő gazdaságokban van.

A pénteki tanácskozást megelőzően a megye mezőgazdasági szakigazgatási szervei tanulmányozták a csökkenés okát. A tapasztalatok miatt az állattenyésztési és tartási kedv visszaesése a tagság öregedésével, a közösből származó jövedelem növekedésével és a rendszertelen felvásárlással magyarázható. A tsz tagok nagyrésze nem tudja értékesíteni a tejet, a tojást, a zöldségféléket - és a gyümölcsöt.

A termelőszövetkezetek közül sok már felismerte a tennivalókat, s megfelelően támogatja a háztáji gazdaságokat. Házhoz szállítja például a keveréktakarmányokat, felvásárolja a háztáji termékeket, s megosztja termelőkkel a nagyüzemi felárat. A lenti szabadság termelőszövetkezet tenyészállatot biztosít tagjainak, a zalakomári tsz pedig - részben a családtagok teljes foglalkoztatására - betelepíti a tagok tulajdonában lévő istállókat szarvasmarhával. Felmérésük szerint 40 6-10 férőhelyes háztáji istálló van a községben. Ezekben összesen mintegy 300 fiatal tenyészállatot helyeznek el, s a tsz tagokat érdekeltté teszik az állatok gondozásában. A tsz tagok tulajdonában lévő istállókat vízvezetékek látják el, és minden 2 istállóhoz fejőgépet biztosítanak. A közös gazdaság ezen a módon 10.000 forintból jut egy-egy állati férőhelyhez.

A zalaegerszegi járásban képzett mezőgazdász alkalmaznak a termelőszövetkezetek a háztáji termelés irányítására és az áruértékesítés szervezésére az eddigi tapasztalatok szerint az igen kifizetődő módszer: a termelőszövetkezet jövedelme egy év alatt félmillió forinttal is növekedhet anélkül, hogy arra beruházna és a tsz-tagok is megtalálják számításukat. /mti/

14.25 rj

- 36 -

NF 1500

bb. 51. ankét a közművesítés meggyorsításáról

t/sb/rj ie cz

1970. november 20.

A negyedik ötéves tervben előirányzott nagyarányú közművesítési program megvalósításáról tárgyaltak pénteken a szakemberek a mélyépterv székházában rendezett országos ankéton. Szilágyi Lajos építésügyi és városfejlesztési miniszter helyettes vitaindító előadása tárta fel a legfontosabb feladatokat. Utalt arra, hogy az ország arányos területi fejlesztésének egyik nagyon fontos feltétele a közművesítés meggyorsítása. Ezért a harmadik ötéves tervhez viszonyítva a negyedik ötéves terv 60 százalékkal több infrastrukturális és közműberuházást irányzott elő, tehát jóval nagyobb ütemű fejlődést, mint a termelőberuházásoknál.

Mint ahogy a következő tervidőszakban 260 ezer új lakást emeletes házakban kell felépíteni, a lakóterületeken kétszer anynyi közmű létesítéséről kell gondoskodni, mint a harmadik ötéves tervben. Ujabb vízművek építésével a lakosságnak a jelenlegi 55 helyett 64 százalékát kell ellátni vízvezetéki vízzel és 28 helyett 36 százalékát csatornázási szolgáltatással. A távfűtéses lakások arányszámát is több, mint kétszeresére kell növelni. Ezenkívül kiterjedt előközműveléssel kell előkészíteni újabb ipari körzetek kialakítását. Végeredményben 40 milliárd forintos építési feladatot jelent a negyedik ötéves tervben előirányzott közműprogram.

Az építőipar csak korszerű módszerekkel, kapacitásának jelentős bővítésével teljesítheti ezeket a nagy feladatokat. Különösen fontos a gépesítés meggyorsítása. A kormány már elfogadta a közművesítés gépesítésének irányelveit és hozzájárult újabb 6 regionális közmű- és mélyéptítő vállalat alapításához is. A kormány állami támogatással és más preferenciákkal is ösztönzi a vállalatokat termelésük növelésére. Eddig 28 vállalat közműépítési kapacitást-növelő pályázatát fogadták el, s az idén már 92 millió forint értékű állami támogatást engedélyeztek a fontos célok megvalósítására.

A vitaindító előadás alapján az ankét felszólalói főleg azokról a korszerű gépesítési, munka- és vállalat szervezési módszerekről tárgyaltak, amelyekkel az eddiginél hatékonyabbá, gyorsabbá tehetik a közművek építését. /mti/

14.25 rj

- 37 -

NF 1500

bb 53. grafikus-művészek kiállítása veszprémben

vid/fm bzs -cz

1970. november 20.

magyar grafikus művészek alkotásaiból pénteken kiállítás nyílt a képcsarnok vállalat veszprémi mintatermében. a kilenc művész munkásságát reprezentáló kiállítást dr. Lukács Lászlóné, a hazafias népfront veszprémi városi bizottságának titkára nyitotta meg. /mti/

bb 55. jelentős intézkedések a nődolgozók helyzetének javítására - a szot nőbizottságának sajtótájékoztatója

t st/gk ie bzs -cz

1970. november 20.

- a felsőszintű párt- és szakszervezeti fórumok után most az üzemekben is napirendre került a nők helyzetének gyorsabb ütemű javítása - mondotta pénteki sajtótájékoztatóján czerván mártonné, a szot nőbizottságának elnöke. sorra érkeznek hírek arról, hogy az üzemekben felülvizsgálják az azonos munkát végző férfiak és nők bérének arányait, javítják a nők munkakörülményeit, fokozottan gondoskodnak a nagycsaládosokról. a központi bizottság határozatának megjelenése óta eltelt néhány hónap alatt a vállalatoknál többet tettek a nők helyzetének javításáért, mint az elmúlt öt évben együttvéve. különösen hatékony intézkedések történtek a béaránytalanságok felszámolására, illetve azok csökkentésére. a leggyorsabban a postánál intézkedtek: a szakszervezet kezdeményezésére - július 1-től visszamenőleg - 1400 nődolgozó bérét emelték, s ezzel megszüntették a legszembetűnőbb aránytalanságokat. a bányáiparban és a bórparban a nők számára minimális bérszintet állapítottak meg, ami azt jelenti, hogy 1200-1300 forintnál kisebb jövedelme általában egyetlen nőnek sem lehet. a dunaujvárosi gázművekben az azonos munkát végző férfiak bérszintjét alapul véve az eddigi átlagos 5.60-ról 6.50-re emelték a nők órabérét.

sokkal nehezebb feladat a gyermekes anyák éjszakai műszakjának régóta sürgetett megszüntetése. erre általánosságban csak akkor kerülhet sor, ha sokféle feltételét megteremtik. mindenestre a szakszervezetek azt szorgalmazzák, hogy belátható időn belül szűnjön meg először a gyermeküket egyedül gondozó, majd a többgyermekes anyák éjszakai műszakja. néhány vállalatnál, ahol annak feltételei megteremtődtek, már tapasztalhatók örvendetes kezdeményezések. a martfői tiszta cipőgyárban 80, az újpesti bórparban 12 nagycsaládos dolgozó nő éjszakai műszakját máris megszüntették. hasonló kezdeményezésekről érkezett hír a kőbányai gyógyszerárugyárból, a magyar viscosagyárból, a háztartásvegyipari és kozmetikai vállalatból. sajnos egyelőre nem tudják mentesíteni a nőket az éjszakai műszak alól a textiliparban, ahol egyébként is munkaerőhiánnyal küzdenek. előbb-utóbb azonban ebben az iparágban is meg kell teremteni a feltételeit annak, hogy legalább a 3500 nagycsaládos anya felszabaduljon az éjszakai műszak alól.

14.25/bzs

- 38 -

NA 15JJ

bb 55. /jelentős intézkedések ... 1. folyt./bzs

a nőbizottság elnöke rámutatott, hogy a nők helyzetét elsősorban nem központi intézkedésekkel, hanem a helyi lehetőségek jobb kihasználásával lehet és kell javítani. sok helyütt máris példamutatóan segítik anyagilag és erkölcsileg a nagycsaládos anyákat gyermekeik iskoláztatásában, a lakásépítésben, s arra is van példa, hogy vállalatok egymással összefogva létesítsenek új bölcsődét, óvodát. a szakszervezet kezdeményezésére a bányászoknak az üzemek havonta 250 forint ösztöndíjat folyósítanak gyermekeik középiskolai oktatásához, a vörös október férfiruha-gyár dunaujvárosi részlegében 17 szülőnek fizettek ki eddig beiskolázási segílyt, hasonló segílyt kapnak az 1.számú aköv arra rászoruló dolgozó. a medosz kezdeményezésére egyes helyeken az eddigi 800 helyett 1200 négyszögöl illetményföldet kapnak a nagycsaládosok. szövetkezeti lakás vásárlására, illetve lakásépítésre jelentős összegeket fizetett ki a vörös október férfiruha-gyár, a budapesti távbeszélő igazgatóság, a gyöngyösi lakásépítő vállalat pedig hat lakást épít fel ingyen leginkább rászoruló dolgozóknak.

a kezdeti eredmények tehát biztatóak, s bár valamennyi jogos igényt máról holnapra nem lehet kielégíteni, a következő öt évben a szakszervezetek álláspontja szerint meg kell szüntetni a főbb aránytalanságokat, s lényegesen tovább kell javítani a nők helyzetét. a rövidesen sorra kerülő szakszervezeti választásokon valamennyi üzemi szb mellett a nőbizottságok is megalakulnak, s közreműködnek abban, hogy a vállalati ötéves tervek és a kollektív szerződések kidolgozásakor érvényre jussanak a nők egyenjóságát biztosító elvek. /mti/

bb 58. szöllősy klára végtisztessége

t tf/gk hi bzs -cz

1970. november 20.

péntek délután a farkasréti temetőben volt az 58 éves korában elhunyt szöllősy klára, józsef attila-díjas író, műfordító búcsúztatása a végső nyugalomra helyezés előtt.

a magyar írók szövetsége, műfordítói szakosztálya és a magyar pen club nevében rónay györgy kegyeletes szavakkal emlékezett meg a ravatalnál arról, hogy pályatárs elvesztésével egy termékeny munkásával, kiváló alkotójával lett szegényebb irodalmi kulturánk. pákozdy ferenc, az európa kiadó képviselőjében mondott búcsúszavakat. elbert jános a nagyvilág szerkesztője részéről és a tanítványok képviselőjében búcsúzott szöllősy klárától, akinek életművéből - mint mondta - értékes örökségként vehetik át a fiatal műfordítók az irodalom-átültetés mesterségéhez azt a tapasztalatot és példaadást, hogy mindig pezsgőnek, frissnek, elevennek kell lennie annak a tolmácsolásnak, amely egy idegen nép irodalmát teszi hozzáférhetővé a magyar olvasóknak. /mti/

14.30/bzs

- 39 -

NA 15JJ

bb 52. bessenyi- és krudy-émlékplakett kulturális munkáért

vid fm bh -cz

1970. november 20.

velső alkalommal osztották ki nyíregyházán a városi tanács végrehajtóbizottsága által alapított bessenyi- illetve krudy-émlékplakettet és oklevelet, amelyet az öntevékeny művészeti mozgalom vezetőinek, irányítóinak adományoznak jó munkájuk elismeréseként. a bessenyi-émlékplakettet 28-an, a krudy emléklakettet pedig 30-an kapták meg./mti/

--

bb 54. „rendhagyó”, irodalmi óra

vid fm bh -cz

1970 november 20.

„rendhagyó”, irodalmi órát tartottak pénteken a tatány-újvárosi általános iskolák hetedik osztályos tanulójának. ezuttal nem az iskolában, hanem a megyei könyvtár gyermekkönyvtárának rendezésében - a turul filmszínházban került sor az irodalmi órára. az óra tanára, fábrián zoltán író volt, és a diákok bérés ferenc énekművész, sellei zoltán előadóművész, valamint kecskés andrás lantművész közreműködésével vették át az anyagot.

a gyerekek körében nagy sikert aratott kezdeményezést a megyei könyvtár rendszeresíteni kívánja. a jövőben a megye városaiiban és nagyobb településein is rendeznek majd hasonló tanórákat./mti/

--

bb 56. 18 000 szakszervezeti tisztségviselőt választanak békés megyében - rendkívüli ülést tartott a szakszervezetek megyei tanácsa

vid fm bh -cz

1970. november 20.

pénteken békéscsabán rendkívüli ülést tartott a szakszervezetek békés megyei tanácsa. a fő napirendi pontként a szakszervezeti tisztségviselők újjáválasztásának kérdéseit vitatták meg. békés megye ipari-mezőgazdasági üzemeiben, intézményeiben a következő hetekben mintegy 18 ezer tisztségviselőt köztük hatezer bizalmi választanak meg. az szmt rendkívüli ülésén hangsúlyozták fiatalokkal, nőkkel, fizikai munkásokkal, kell felrészíteni a szakszervezeti tisztségviselők hálózatát, a legtapasztaltabb „veteránok”, újjáválasztása azonban ugyan-csak szükséges.

14.15 bh

NA 16⁰⁰

- 40 -

bb 56. /18 000 szakszervezeti.... folyt./ bh

az ülésen a szakszervezetek békés megyei tanácsának titkárává választották bocskay mihályt, az mszmp békés megyei bizottságának főelőadóját. a tanácskozáson részt vett és fel-szólt Kovács István, a medosz főtitkára, a szot elnökségi tagja is./mti/

--

bb 57. a kongresszusi versenyben jó útemben épül a barátság ii. kőolaj távvezeték

1 jf/fk ie bh -c z

1970. november 20.

a kongresszusi versenyben jó útemben épül a barátság ii, kőolaj távvezeték, amelynek szállító-kapacitása 1973-ban elérte majd az évi 8 millió, 1976-ban pedig a 2. számú szivattyu-állomás elkészülése után - a 10 millió tonnát. a szovjet kő-olajat szállító 300 kilométer hosszúságú vezeték építői lényegében már akkor sokat tettek ezért a csőrendszerért, amikor néhány hónappal ezelőtt még az ország más területén lévő vezeték szerelésén dolgoztak. az ideai és a jövő évi kőolaj-ellátás biztosításánál nélkülözhetetlen vezeték építését ugyanis sikerült úgy meggyorsítani, hogy az átcsoportosítás után nyomban hozzáláthattak a barátság ii. lefektetésével kapcsolatos műszaki munkához. máris 23 kilométernyi csövet szállítottak a helyszínre, ezek az ugynevezett műtárgyakhoz szükségesek. 70 kilométeres körzetben átfurta az utak és a vasutvonalak alatt. még az idén hozzálátnak a műtárgyak „befűzéséhez”, a kiszemelt cső-vezeték elhelyezéséhez.

az építők jó munkája nyomán kisvárdán elkészült a cső-vezeték építésvezetőségi központja, fényeslőkén pedig fel-vonulási telepet létesítettek.

/mti/

--

- 41 -

14.30 bh

NA 16⁰⁰

bb. 59. új szálloda épül hévízen - tovább javítják az ellátást a balaton északi partján

vid/kz/rj cz

1970 november 20.

a veszprém megyei tanács, szurdi istván belkereskedelmi miniszter részvételével megtartott, pénteki ülésén a negyedik ötéves terv megyei kereskedelem-politikai irányelveit vitatták meg.

a második ötéves tervben mint rámutattak a megye kiskereskedelmi forgalma 15 milliárd forint, a harmadik ötéves terv időszakában 22 milliárd forint volt, a negyedik ötéves terv időszakában pedig előreláthatóan 32 milliárd forint lesz. a 43 százalékosra tervezett forgalom-növekedést csak a kereskedelem- és vendéglátóipari hálózat számottevő növelésével lehet majd zavartalanul lebonyolítani. az előzetes számítások szerint együttesen mintegy 55 ezer négyzetméterrel kell a boltok és a vendéglők alapterületét növelni. a tervek szerint vendéglátó kombinát épül ajkán, várpalota központja pedig vegyes áruházat kap. új vegyes áruház épül a rohamosan fejlődő balatonfüreden is. veszprémben bevásárló központot alakítanak ki. tovább folytatják a balaton északi partján a vendéglátó- és a kereskedelmi hálózat fejlesztését. hévízen új szálloda épül a negyedik ötéves tervben. „delta” étterem építését tervezik tihanyban, balatonkenesén és balatonalmádiban. nagy összegeket fordítanak révfülöp, badacsony és keszthely kereskedelmi hálózatának fejlesztésére is. a balatonpartján több helyütt még nincs megoldva az olcsó étkeztetés gondja. a e téren is számottevő fejlődés lesz az új tervidőszakban. /mti/

-.-

bb. 60. jelentős anyagi áldozatokat hoz győr város tanácsa a fizikai dolgozók általános iskolás gyermekeinek segítésére

vid/fm/rj cz

1970. november 20.

a győri tanuló csaknem tízezer általános iskolás szüleinek hatvan százaléka fizikai dolgozó. a középiskolai továbbtanuláshoz szükséges 4-5-ös tanulmányi átlageredményt a fizikai dolgozók gyermekeinek csupán 32 százaléka éri el, a szellemi dolgozók gyermekeinek 73 százalékaival szemben. a győri városi tanács végrehajtó bizottsága pénteki ülésén elemezte a fizikai dolgozók gyermekeinek helyzetét és tanulmányi eredményeik javításának lehetőségeit.

megállapították, hogy győr város pedagógusai eddig is sokat tettek annak érdekében, hogy minél több fizikai dolgozó gyermeke kerülhessen középiskolába, onnan pedig egyetemre. a további eredmények biztosítása céljából fontos határozatok jelentek meg. megjutalmazták azokat a pedagógusokat, akik kiemelkedő tevékenységet fejtenek ki ezen a téren. a felsőtagozatos tanulók részére heti 79, az al-
tagozatos tanulók számára pedig heti 76 korrepetálási órát tartanak. a napközi otthonok felszerelésének kiegészítésére 250 ezer forintot irányoztak elő. /mti/

-.-

1500 rj

- 42 -

NA 16^{es}

bb 61. rendőrségi hírek

1 zsu/zsu bh -cz

1970. november 20.

csütörtökön a késő esti órákban kisiklott egy hév szerelvény budapestén, a xvi. kerületben a szabadföld ut - sóderbánya hév kitérőnél. a szerelvény utolsó előtti kocsija oldalára dőlt, majd nekiütközött egy felsővezeték tartó oszlopnak. a baleset következtében hencs ferenc 46 éves gépkocsivezető, kistarcsai lakos olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. hat utast könnyebb sérüléssel vittek kórházba, míg három személyt a helyszínen részesítettek első segélyben. a rendőrségi vizsgálat azt állapította meg, hogy a balesetet hamál józsef forgalmista figyelmetlensége okozta, ugyanis a váltókon áthaladó szerelvény alá váltott. a rendőrség hamál józsefet őrizetbe vette.

x x x

két ember halálát okozta az ittas vezetés: makó-rákos és tótkomlós között erősen ittasan, figyelmetlenül vezette motorkerékpárját bódi józsef 48 éves traktoros, és fékezés nélkül belerohant az előtte szabályosan kivilágítva haladó lovaskocsiba. a baleset következtében bódi és 18 éves felesége olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy mindketten a helyszínen meghaltak.

x x x

nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette kecskemét határában a baromfinevelő vállalat teherautóját manó jános 27 éves gépkocsivezető és összeütközött egy szembejövő teherautóval. az összeütközés következtében a baromfinevelő vállalat teherautóján levő vontatórud rázuhant egy arra haladó kerékpárosra. bódogh mihály 47 éves kőműves segéd, a kerékpáros olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt. a rendőrség manó jános ellen eljárást indított, a baleset ügyében a vizsgálatot folytatják.

/folyt. köv./

- 43 -

14.45 bh

NA 16^{es}

bb 61. /rendőrségi folyt./ bh

császárszállás község határában az új alkotmány tsz földjén láncfalas traktorhoz csatolt ekével szántott majoros józsef 37 éves traktoros. munka közben az eke elromlott, s majoros leszállt a traktorról, hogy az ekét megjavítsa. azonban a traktor motorját nem állította le, a rázkodástól a jármű sebességváltója hátramenetbe kapcsolódott, s traktor átment a z ekét javító majoroson. a szerencsétlen ember olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt./mti/

bb 62. 25 vagonnal több csabai és gyulai kolbász

vid kz/tné bh -cz

1970. november 20.

teljesítette a x. pártkongresszus tiszteletére tett felajánlását a gyulai husipari vállalat: november 20-ig csaknem 15 millió forint értékű terméket állítottak elő terven felül. a verseny eredménye gyakorlatilag azt jelenti, hogy a közkeletű gyulai és csabai kolbászból a múlt év hasonló időszakához képest 25 vagonnal több került forgalomba. friss husból, hentesáruból és egyéb husipari termékekből pedig 42 vagonnal kaptak többet a belföldi üzletek a vállalattól, mint 1969 első 10 hónapjában. a versenyt tovább folytatják./mti/

bb 65. nincs gazdája a lakások karbantartásának szombathelyen

vid kz tné bh -cz

1970. november 20.

a szolgáltatások helyzetét, fejlődését vizsgálta meg a szombathelyi városi és járási népi ellenőrzési bizottság. a vizsgálat tapasztalatai egyértelműen amellett szólnak, hogy az igények mögött általában is messze elmaradó javító-szolgáltató tevékenység legmóskább területe a lakáskarbantartás. az építőipari vállalatok szinte egyáltalán nem vállalkoznak ilyen munkákra és a kisipari szövetkezetek is csökkentették ilyen irányú tevékenységüket. ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a nagyértékű lakások javításának, karbantartásának nincs gazdája. az elektroakusztikai berendezéseket javító hálózat dinamikusan fejlődik ugyan, de még mindig nem tart lépést az igényekkel. erre utal az a tény, hogy fejlődése ellenére a korábbi évekhez képest lényegesen meghosszabbodott a javítási idő. a népi ellenőrzési bizottság a vizsgálat alapján felhívta a vállalatok és a szövetkezetek vezetőinek figyelmét arra, hogy a szolgáltatások fejlesztése közügy, s ezt megfelelő módon érvényesíteni kell a terveikben. alapvető feladatként jelölték meg - a szolgáltatások minden ágában - a szakember-utánpótlás megszervezését./mti/

- 44 -

MF 16¹⁵

bb 63. több mint százezer külföldön élő honfitársunk látogatott az idén haza - ülést tartott a magyarok világszövetségének elnöksége

t/fe/rj hi cz

1970. november 20.

a magyarok világszövetségének elnöksége - dr. bognár józsef akadémikus elnökletével - pénteken ülést tartott, amelyen összegezték az idei, - felszabadulásunk negyedszázados jubileumi évében rendezett - hazai és külföldi eseményeket és kijelölték a jövő év feladatait.

az elnökség megemlékezett szabó páál íróról, a magyarok világszövetsége elnöksége közelmúltban elhunyt tagjáról, majd kárpáti józsef qótitkár szóbeli kiegészítést fűzött a szövetség tevékenységéről készült írásbeli jelentéséhez. az előterjesztés egyebek között megállapította: a külföldön működő haladó illetve hazánk iránt lojális magyar egyesületek vezetői közül számosan vettek részt a felszabadulási évforduló itthoni ünnepein, ugyanakkor az említett egyesületek világszerte nagyszabású kulturális programokkal, filmbemutatókkal és a mai magyar valóságot bemutató kiállításokkal emlékeztek meg az óhaza történelmi jelentőségű évfordulójáról.

aláhuzta a jelentés: külföldön élő honfitársaink körében jelentősen megnőtt az érdeklődés a szülőföld iránt, eddig több mint százezren látogattak haza, az elmúlt év azonos időszakához viszonyítva mintegy huszezerrel többen, s számuk az év végéig várhatóan eléri a százhuszezeret. az óhazához való ragaszkodás egyik szép bizonyítéka volt az a nagyszabású akció, amelyet a külföldön élő honfitársaink az árvízok károkozása enyhítésére indítottak.

az idei eseménysorozatból kiemeli a jelentés az 1. istván királyról való megemlékezést, s ezen belül a magyarok világszövetségének utazási irodája által a hazalátogatók részére rendezett történelmi emlékturát. a külföldi magyar egyesületek méltó módon emlékeznek meg bartók béla születésének és halálának évfordulójáról.

az idei jubileumi év egyik legeredményesebb eseménye volt az 1. anyanyelvi konferencia, amelyen 11 országból 62 külföldi magyar vett részt, s amelyen tüzetesen megvizsgálták, milyen módszereket alkalmazzanak a magyar nyelv megőrzésére, ápolására, oktatására.

/folyt.köv./

15.05 rj

- 45 -

MF 16¹⁵

bb. 63. / több mint... folyt./rj

a konferencia résztvevőinek egybehangzó véleményét fejezte ki dr. sinor dénes, amerikai egyetemi professzor és tudós, aki kijelentette: a szocialista magyarország az első, amely a határain kívül élő magyarok felé baráti kezet nyújtott, a magyar történelemben ehhez hasonló példát nem találunk. a konferencián megalakult a magyar nyelv baráti körének előkészítő bizottsága is.

az idei sokrétű tevékenységek közül kiemelkedett - a magyarok világszövetségének kezdeményezésére - a külföldön élő magyar képzőművészeknek - a műcsarnokban rendezett - első kiállítása. a tárlaton 90 művész 410 alkotása szerepelt. az alkotók közül többen ajánlották fel - mintegy 3 millió forint értékben - műveiket a szépművészeti múzeumnak és egy-egy vidéki város kulturális intézményének.

az elnökségi ülés második napirendi pontjaként dr. lőrincze lajos professzor számolt be kanadai és amerikai előadói körutjáról.

a beszámolókat feletti vitában résztvett boldizsár iván író, dr. cserháti józsef pécsi megyéspüspök, hunya istván, a medosz elnöke, dr. káldy zoltán evangélikus püspök, pach zsigmond páál akadémikus, prantner józsef államtitkár, az állami egyházügyi hivatal elnöke, szabócsai miklós, az mta irodalomtudományi intézetének ügyvezető igazgatója, szántó miklós, a magyar hírek főszerkesztője, tausz jános, az ibusz vezérigazgatója és tömpe istván, a magyar rádió- és televízió elnöke. /mti/

--

15.10 rj

- 46 -

NA

bb 66. a magyar művészek felajánlott alkotásai a banjalukai múzeumnak

t fe/mné hi bh -cz

1970. november 20.

a földrengésben elpusztult banjalukai múzeumnak a magyar művészek által adományozott műveiből kiállítás nyílt pénteken a műcsarnokban. száznál több műalkotás - festmények, grafikák, szobrok, kisplasztikák, érmek és falikárpitok - láthatók a tárlaton, s fejezi ki a magyar művészek legjobbjainak együttérzését a sokat szenvedett város lakóival. e gondolatok jegyében adta át a tárlat anyagát somogyi józsef szobrászművész, a magyar képzőművészek szövetségének elnöke.

geza tikvicki, a jugoszláv szövetségi szocialista köztársaság budapesti nagykövete hálás szavakkal mondott köszönetet a magyar képzőművészek gesztusáért, amely egyben kifejezi jugoszlávia iránt érzett barátságukat is. a műalkotásokat a barátság maradandó emlékeiként őrzi majd a banjalukai múzeum.

az ünnepi aktuson résztvett barity miklós, a külügyminisztérium csoportfőnöke, továbbá a művelődésügyi minisztériumnak és a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető munkatársa, a főváros művészeti életének számos ismert személyisége. /mti/

--

bb 68. husz kilós pulykakakas

ö vid-kz/tné bh -cz

1970. november 20.

megkezdött a karácsonyi pulykaszezon a baromfiipari országos vállalat kecskeméti és törökszentmiklósi gyárában. a kecskeméti üzemben az idén már szinte kizárólagosan a magyar bronzpulykánál nagyobb testű, omlósabb husu, hófehér angol pulykákat dolgoznak fel. a feldolgozó szalagokra kerülő kakasok átlagos súlya 15 kiló, de nem kis számban akad közöttük 18-20 kilós is. a törökszentmiklósi üzemben a tervek szerint 10-16 ezer pulykát dolgoznak fel karácsonyig. a készárut friss, illetve előrehűtött állapotban állítják az üzletekbe. /mti/

--

- 47 -

15.15 bh

NA 16²⁰

bb 67. előkészületek a textil-ruházatiipar rekonstrukciójára

1 sz/fk/ny 1e -cz

1970. november 20.

a minisztertanács legutóbbi ülésén - mint ismeretes - megtárgyalta a textil- és textilruházati ipar rekonstrukciós programját.

a program megvalósításának előkészületei a negyedik öt éves terv kidolgozásának időszakában, azzal párhuzamosan kezdődtek. a könnyűipari minisztérium szakemberei a rekonstrukcióban érdekelt termelővállalatokkal és a külkereskedelemmel együttműködve már korábban széleskörű piackutatást folytattak, hogy a rekonstrukcióhoz szükséges legkorszerűbb gépeket, a legelőnyösebb feltételek mellett szerezhessék be. a vállalatok kidolgozták saját fejlesztési programjaikat és a meghirdetett hitelversenyben azok szolgálták a már benyújtott hitelkérelmek indoklásául.

a rekonstrukció a termelés számottevő növelésén kívül a műszaki színvonal fokozását szolgálja. a fonodákban például mintegy 110 ezer fonóorsót kicserélnek, illetve korszerűsíténeket. ugyancsak kicserélnek 7-8 ezer szövőgépet is. a szövődékekben az automata gépek részaránya megkétszereződik; 31 százalékról 62 százalékra emelkedik. a viszonylag fiatalabb és kevesbe elavult gépekkel rendelkező kötszővőipar felszereléséből is mintegy 500 kötő- és hurkológépet kicserélnek. az új kelmefestő gépek teljesítménye a meglévőkének másfél-kétszerese lesz. ennek megfelelően egy munkás átlagosan 1.3-szor annyi kelmét és csaknem háromszor annyi idomkötött árut állít majd elő, mint most. rotációs filmnyomó gépek üzembe állításával a filmnyomott áruk jelentégs 10 százalékos aránya 30-ra növekszik.

a textilipari termékek színvonalát kedvezően változtatja a felhasznált alapanyagok összetételének módosulása. a természetes szálak részaránya 68 százalékról 60-65 százalékra csökken, a szintetikus szálaké pedig 12 százalékról 18 -re emelkedik. megkétszereződik a terjedelmesített szintetikus selymek előállítására és felhasználására. csökken a pamutszövetek aránya, ugyanakkor emelkedik a selyem- és a gyapjuszövetek részeseése. a szövött áru részaránya ugyancsak kevesebb lesz, a kötött és nem szövött textiliák pedig a termékek 16 százaléka helyett 25 százalékát képviselik majd.

a textil-ruházati ipar teljeskörű rekonstrukciója és struktúraátalakító bővítése nyolc-tíz év alatt valósul majd meg: a jelenlegi program a negyedik öt éves terv időszakában megvalósítható délokat tartalmazza. a textil-ruházati ipar ebben az évben mintegy 31 milliárd forint értékű terméket állít majd elő, 1975-ben pedig 42-45 milliárd forint értékűt. ez a fejlődés meg alapozza a hazai vásárlók jobb ellátását, a ruházati cikkek forgalmának 40-42 százalékos emelését és hozzájárul az export fokozásához is. /mti/

15.52/ny

-48-

bb. 64. kulturális munka a tsz-ekben

vid/e fm cz

1970. november 20.

a termelőszövetkezetekben folyó kulturális tevékenységről és feladatokról, valamint a kulturális alap felhasználásáról tanácskozott pénteken berettyóújfaluban a bihari termelőszövetkezetek területi szövetségének elnöksége.

a termelőszövetkezeti elnökök elmondották: a falu dolgozó parasztsága igényli a tartalmas, színvonalas kulturális munkát, s az ilyenirányu erőfeszítésekhez anyagi eszközökkel is hozzájárulnak a közös gazdaságok. az első lépés a falusi szervezeti keretek megteremtése, a személyi feltételek biztosítása. a községi művelődési házak programjának összeállításakor figyelembe kell venni a tsz-ek igényeit is, nagyrábén például esztendők óta a tsz és a tanács közösen tartja fenn a községi művelődési házat; a szövkezet minden esztendőben 60 000 forinttal járul hozzá a költségekhez.

a területi szövetség elnöksége azt javasolja a tagszövetkezeteknek: a nagyobb tsz-ekben hozzanak létre önálló oktatási és kulturális bizottságot a tagság különböző rétegeinek képviselőiből. a kisebb tsz-ekben a meglévő szociális és kulturális bizottság munkájába vonjanak be népművelő szakembereket is. a termelőszövetkezetek gondoskodjanak elkülönített kulturális alapok készítéséről; azt bocsássák a kulturális bizottság rendelkezésére, s abból támogassák a községi művelődési ház munkáját.

az elnökség ugy foglalt állást: anyagiakkal is támogatja a létrehozandó bihari muzeumot, amely a bihari táj emlékeit, művészeti hagyományait gyűjti majd össze. /mti/

bb. 70. a kongresszus tiszteletére: 23 nap alatt fejezték be a törökszentmiklósi gabonátároló betonozását

vid-kz/tné/e cz

1970. november 20.

a kongresszusi verseny egyik szép eredményeként 23 nap alatt fejezték be a szolnok megyei állami építőipari vállalat munkásai a törökszentmiklóson épülő kétezer köbméteres gabonátároló 18 óriási betonhengerének készítését. a vasbeton hengerek egyenkénti átmérője 7.30 méter, magassága pedig 44 méter. előző hasonló munkájuk, a jászberényi gabonátároló tornyainak betonozása, még pontosan kétszer annyi időt vett igénybe, mint a törökszentmiklósi. a kiemelkedő eredmény lehetővé teszi, hogy most már a téli időszakban is folyamatosan tovább dolgozzanak a tárház építésén, és így a tervezett határidőre átadják rendeltetésének. /mti/

15.05/e

- 49 -

MF 1620

bb 69. jó fog- jó egészség - sajtóértekezlet a fogászati hónap alkalmából

t ms/fk/ny hi -cz

1970. november 20.

az egészségügyi felvilágosítási központ, a vöröskereszttel és más társadalmi szervezetekkel együttműködve, minden év novemberében nagyszabású felvilágosító tevékenységet folytat a fogápolás egészségügyi jelentőségéről. az idei fogászati hónap alkalmából pénteken sajtóértekezletet tartottak, amelyen dr. balogh károly professzor, a semmelweis orvostudományi egyetem fogorvosi karának nyugalmazott dékánja tájékoztatójában hangsúlyozta: a fogászati hónapok felvilágosító munkája nagy eredményeket hozott, de még sok a tennivaló. fontos feladat olyan egészségügyi szokások kialakítása, hogy minden egyes ember nélkülözhetetlen napi tennivalójának tartsa fogainak tisztaságát - reggel és este történő - gondos ápolását. a tíz év előtti 1.2 millió fogkefe helyett lakosságunk ma már jóval több, mint 3 és fél millió fogkefét használ el évente, a fogkrém fogyasztás 10 millió tubusról 20 millió fölé emelkedett ugyan, de még nagyon messze vagyunk az ideális állapottól, az évi 14 millió fogkefe és 40-45 millió tubus fogkrém felhasználásától. ez felelne meg ugyanis annak a követelménynek, hogy mindenki naponta kétszer mosson fogat.

dr. tóth károly professzor, a szegedi orvostudományi egyetem rektora arról beszélt, hogy nem lehet elég korán megkezdeni a rendszeres fogápolást, hiszen már a hatéves gyerekek 20 tejjogából átlagosan 9 rossz, a 2-6 éves gyermekeknek pedig 6-8 rossz foguk van, 14 éves korban már csak a gyerekek 1 százalékának teljesen hibátlan a fogsora, s legalább 9 foguk rossz. a fogszuvasodás megelőzése szempontjából sajnálatos, hogy az ivóvíz fluorozása még mindig kísérleti stádiumban van.

dr. berényi béla professzor, a semmelweis orvostudományi egyetem fogorvoskarának dékánja a fogágy-betegségekre hívta fel a figyelmet. ezeket a betegségeket még a szuvasodásnál is jobban elhanyagolják, ugyanis csak később, általában felnőtt korban jelentkeznek. dr. tóth pál tanszékvezető-docens a táplálkozás összetételének a fontosságát emelte ki, és elmondta, hogy a megelőzés céljára különleges kenyeret állítottak össze biológiailag értékes anyagokból, amely nemsokára forgalomra kerül.

/folyt köv/
16.10/ny

-50-

NA 16³⁰

bb 69. jó fog-.....folyt/ny

a továbbiakban szó volt a gyermekfogászatnak arról a problémájáról, hogy még keves a fájdalom nélküli fogászat megvalósításához szükséges nagy fordulatszámú furógép. elmondták azt is, hogy hazai gyártás híján egyelőre importból szerzik be a fluorozott fogkrémet, hasonlóképpen importáru az orvosok által legalkalmasabbnak minősített kisfejtő, ritka sörtéjű fogkefe is. a közönség ugyanis a fogtisztításra kevésbé alkalmas széles, sűrű sörtéjű fogkefét használja inkább, ezért itthon nem gyártanak belőle eleget. /mti/

bb 71. a politikai könyvhetek bács-kiskun megyei megnyitója

vid/fm/ny -cz

1970. november 20.

a politikai könyvek és folyóiratok terjesztésében kitűnő eredményeket elért délvidéki nagyközségben, bácsalmáson rendezték meg a téli politikai könyvhetek bács-kiskun megyei megnyitóját. a pénteki ünnepélyes megnyitón gyóni lajos, a megyei pártbizottság titkára méltatta az akció jelentőségét. a kossuth kiadó könyveit kiállításon mutatják be a községben. ebben a megyében szép sikert ígér az akció: már most kitűnt, hogy a megyebeli pártszervezetek által előzetesen megrendelt könyvmennyiség nem lesz majd eladandó. /mti/

bb 73. magyar filmsiker chicagóban

i nn/nn/ny hi -cz

1970. november 20.

ismét nemzetközi elismerést aratott a „magasiskola”, amely siker-sorozatát a cannes-i fesztiválon kezdte. ezuttal csütörtökön a chicagói filmfesztivál zsürije ítélte gaál istván alkotásának a legjobb forgatókönyvért járó díjat. a magasiskola kapta különben 1970-ben a játékfilmek kategóriájában a legtöbb nemzetközi meghívást is.

a chicagói seregszemlén, amelyen 1967 óta magyarország is rendszeresen részt vesz, legutóbb tavalyelőtt szerepeltünk eredményesen. ekkor szerezte meg sándor pál „bohóc a falon”, című produkciója a legjobb fekete-fehér filmnek járó díjat és ugyanakkor tüntették ki a „concertissimo”, - című rajzfilmünket is. /mti/

16.18/ny

-51-

NA 16³⁰

bb. 72. az édosz központi vezetőségének ülése

t jf/tr/e ie cz

1970. november 20.

az édosz központi vezetősége pénteken ülést tartott és egyebek között szervezeti kérdésekről tárgyalt. az édosz elnökségének javaslatára a központi vezetőségbe kooptálták dr. dabronaki gyulát, az mszmp központi bizottságának tagját, a központi népi ellenőrző bizottság elnökét és megválasztották az édosz elnökének, amit mint társadalmi funkciót gyakorol.

a szakszervezet központi vezetősége figyelembe véve puti József kérését, felmentette őt főtitkári tisztségéből. puti József gazdasági területen kap felelős beosztást. az elnökség a szakszervezet közvetlen vezetésével kapcsolatos teendőkről a további intézkedésig kökény István titkárt bizta meg. /mti/

Tallantitkár

bb. 74. több konzerv- és cigaretta, nagyobb vállalati nyereség az élelmiszeripari vállalatok kongresszusi versenyében

i jf/fk/e ie cz

1970. november 20.

az élelmiszeripari vállalatok a kongresszusi versenyben főleg arra törekednek, hogy növeljék a bel- és a külföldi piacokon keresett áruk gyártását, illetve - ahol a mennyiségi teljesítésre nincs szükség - ott a minőséget.

a budapesti konzervgyár dolgozói elhatározták, hogy a tervezettnél 35 millió forint értékű termékkel többet adnak. a napokban értékelték a vállalat teljesítését és megállapították: összesen 50 millió forint értékűvel több konzervet adtak. különösen kitettek magukért az üzem kisz- fiataljai, akik munkaidő után nem egy alkalommal pótműszakot tartottak. termelésük ellenértékének 70 százalékát a vietnami nép megsegítésére ajánlották fel, 30 százalékát pedig a kisz-alapba fizették be. a duna csokoládégyárban 1970-re 5.4 millió forint nyereséget terveztek. a munka jó megszervezésével és a gépek jó kihasználásával alaposan „felkerekítették”, a tervezett nyereséget; 9.6 millió forintra számítanak. az üzemben november 16-30 között kongresszusi műszakot szerveztek, amelynek minden egyes napján a tervezett egymillió forintos termelési érték felett további 150 000 forint értékű árut adnak. az egri dohánygyár dolgozói a kongresszusi versenyben a sokáig hiánycikknek számító keresett filteres cigaretták gyártását növelték. eddig a tervezettnél 120 millióval több fecskét és más filteres cigarettát készítettek. ezzel egyidőben egy százalékkal javítottak termékeik minőségén. /mti/

- 52 -

Nf 16²⁰
16.25/e

bb. 75. az 1969-ben elhunyt szabó béla

tr/e hi cz

1970. november 20.

sírköveletése november 26-án, csütörtökön 10 órakor lesz a farkasréti temető 39-es parcellájában.

magyar partizán szövetség.

/mti/

bb. 76. az elektrotechnikai egyesület

mm/e cz

1970. november 20.

felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy az első erőssáramu elektronika konferencia és kiállítás a magyar elektrotechnikai egyesület rendezésében, az előzetes közlésnek megfelelően november 25-én, szerdán reggel fél 9-kor kezdődik. /mti/

bb. 77. hazaérkezett nyugat-európai turnéjáról a postás szimfonikus zenekar

t v/tr/e ie cz

1970. november 20.

megérkezett kéthónapos hollandiai és nszk-beli turnéjáról a 40 tagú postás szimfonikus zenekar, amely vasadi balogh Lajos karnagy vezényletével a milanoi scala énekeseit kísérte a bohémélet előadásain. harminckét hollandiai és nyugat-németországi városban 40 alkalommal szerepeltek.

a postás zenekar ez alkalommal már harmadszor turnézott az olasz művészekkel, s jövőre a traviata-ban lépnek velük fel hollandián és az nszk-n kívül belgiumban és svájcban. /mti/

16.27/e

- 53 -

Nf 16²⁰

bb. 78. cordatic hűtőjelvény 130 gépkocsivezetőknek

t v/v/e ie cz

1970. november 20.

péntek délután 130 cordatic hűtőjelvényt osztottak ki az országos gumiipari vállalat kerepesi uti kulturtermében. a gépkocsi hűtőjére szerelhető zománcozott jelvényt azok a hivatásos gépkocsivezetők kapták, akik 1969-ben - a terepviszonyoktól függően - 80-150 ezer kilométert tettek meg cordatic gumiabroncsokkal anélkül, hogy azokat cserélni kellett volna. a közlekedésrendészet és a balesetelhárítási tanács külön megjutalmazta azokat, akik baleset nélkül érték el ezt az eredményt. /mti/

bb. 79. a török külügyminiszter látogatása egerben

vid/e fm cz

1970. november 20.

ihšan sabri caglayangil török külügyminiszter - aki péter jános külügyminiszter meghívására hivatalos látogatáson tartózkodik hazánkban - pénteken egerbe látogatott. vele együtt érkezett hollai imre külügyminiszterhelyettes, továbbá zágor györgy, hazánk ankarai nagykövete és ismail soysal, a török köztársaság budapesti nagykövete.

a vendégeket érkezésükkor fekete győr endre a heves megyei tanács vb elnöke köszöntötte. a fogadásnál jelen volt szalay istván, a megyei tanács vb elnökhelyettese és dr. lendvai vilmos, a városi tanács vb elnöke.

a vendégek és vendéglátók ezután városnézésre indultak. első útjuk a történelmi nevezetességégre várbá vezetőn, ahol bakó ferenc, a heves megyei múzeumi szervezet igazgatója bemutatta az ott kiállított törökkori emlékeket.

innen az egri finomszerelvénygyárba mentek, ahol kócza imre vezérigazgató bemutatta heves megye egyik legnagyobb és legkorszerűbb ipari üzemét. eger városban áthaladva megtekintették a város központjában álló minaretet. itt dr. lendvai vilmos arról tájékoztatta a magasrangú török vendéget, hogy az értékes építményt - amelynek állaga az idők folyamán erősen megromlott - a város rendbehozatja és megőrzi az utókor számára.

ihšan sabri caglayangil a bucsuzás alkalmával elismeréssel nyilatkozott az egerben látottakról, majd megköszönte a szívéllyes fogadtatást.

a vendégek délután egerből budapestre utaztak. /mti/

- 54 -

16.27/e

Mt 16.27

bb 80. növekszik a magyar-csehszlovák belkereskedelmi választékcseré - dr. sághy vilmos nyilatkozata

1 kf/kf/ny ie la

1970. november 20.

dr. sághy vilmos, a belkereskedelmi miniszter első helyettese hazaérkezett pozsonyból, ahol november 16-19. között részt vett a magyar-csehszlovák belkereskedelmi állandó bizottság 2. ülésén. a tárgyalás eredményeként eduard decker, a szlovák szocialista köztársaság kereskedelmi miniszter és dr. sághy vilmos megállapodást írt alá a magyar-csehszlovák belkereskedelmi választékcseré 1971. évi forgalmi előirányzatairól, s a jövő évi belkereskedelmi műszaki-tudományos együttműködésről.

az ülés munkájáról, a két ország belkereskedelmének kapcsolatáról dr. sághy vilmos a következőket mondta az mti munkatársának:

- a magyar és a csehszlovák belkereskedelem gazdasági kapcsolatai évről-évre öröndetesen fejlődnek. az elmúlt öt esztendő alatt például csaknem kétszeresére növekedett a két ország belkereskedelmének választékcseré-forgalma. az idén csehszlovákia az árvízi segély keretében cementet, palát, gumicsizmát adott - s még szállít - s ezeknek a cikkeknek az ellentételeit ugyan csak választékcserében egyenlítjük ki. a csehszlovák partnerek 60 000 tonnás cement szállítási vállalása nagyban hozzájárult az építőanyagellátás javításához.

- gazdasági kapcsolatainkban komoly szerepet játszik a kishatármenti áruforgalom, amely a választék bővítését, a határmenti területek ellátásának javítását szolgálja. a magyar külkereskedelmi vállalatoknak pozsonyban megbízottai vannak, míg az elaprózott forgalmat a szövetkezeti vállalatok járási, megyei megbízottjai koordinálják. a kishatármenti forgalom leglényegesebb cikkei importban a sör, az édesség, az íródszerek, az építőanyag, amelyért a magyar kereskedelmi vállalatok italárut, cigarettát, rövidárut, mezőgazdasági kisgépeket adnak.

- az ülés után aláírt választékcseré megállapodás az ideiglenes képest jövőre mintegy 20 százalékos forgalom-növekedést irányoz elő. mind exportban, mind importban a ruházati termékek - a cipő, a textil méteráru, a konfekciócikkek - cseréje került előtérbe. a választékcserét főként a cipőválaszték bővítése miatt igen hasznosnak tartjuk, s ezért az ülésen arról is tárgyaltunk, hogyan lehetne ezeknek a cikkeknek a cseréjét hosszútávú egyezményekben rögzíteni - fejezte be nyilatkozatát dr. sághy vilmos. /mti/

17.03/ny

-55-

Mt 17.03

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb. 45. számú hír /tizenhét új abc áruház komárom megyében/ második bekezdésének negyedik sorától a szöveg helyesen:

...korszerű áruházat építettek a többi között tatabányán, esztergomban és kisbéren. /mti/

bb. 81. Losonczy páál, az elnöki tanács elnöke,

gk/e la hi

1970. november 20.

Fock Jenő, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, Kállai Gyula, az országgyűlés elnöke és Péter János külügyminiszter búcsújátogatáson fogadta Jean M. Pesmazoglut, a görög királyság nagykövétét, aki a közeljövőben végleg távozik Magyarországról. /mti/

bb. 82. hármas hasznu víztárolót adtak át a ságodi termelőszövetkezetben

vid/ e fm la

1970. november 20.

a Zalaegerszeg szomszédságában lévő ságodi termelőszövetkezetben 1 400 000 forintos költséggel hármas hasznu víztárolót építettek, amelyet pénteken adtak át az építők. a 16 hold területű völgyben 220 000 köbméter vizet tudnak felfogni. az összegyűlt vizet elsősorban a libatenyésztés szolgálatába állítják: a termelőszövetkezet évenként 50 000 libát nevel. a mesterséges tavat hallal is betelepítik, végül pedig a szántóföldi növények öntözésére használják a mesterséges gyűjtő vizét. /mti/

17.23/e

- 56 -

NA 1740

bb 84. új gyárakat avattak Szolnok megyében

vid/fm/ny la

1970. november 20.

újabb ipari üzemeket avattak Szolnok megyében. pénteken Kisújszálláson Fodor Mihály, a megyei tanács vb. elnöke átadta rendeltetésének a gyógyászati segédeszközök gyárát, a város második olyan ipari üzemét, amelyet a vidék iparfejlesztési programjának keretében telepítettek.

a korszerű üzem tizenhárom millió forint beruházásból épült és januárban kezdi meg a termelést. a százötven munkást foglalkoztató gyárban ortopéd cipőket, egészségügyi ágybetéteket és egyéb gyógyászati segédeszközöket gyártanak évi husz millió forintos termelési értékben. az avatás alkalmából kiállításon mutatták be a résztvevőknek a gyár termékeit, majd jutalmakat adtak át az építőknek, akik a kongresszus tiszteletére határidő előtt három hónappal elkészítették az üzemet.

Tiszaroffon - egy nappal korábban - Csáki István, a Szolnok megyei pártbizottság első titkára adta át rendeltetésének a Compact kereskedelmi csomagoló vállalat új vidéki gyártelepének első üzemépületét. a régi dohánybevéltő helyén kialakított üzemben egyelőre százötven tiszaroffi és környékbeli nő dolgozik, de további beruházásokkal négyszázra emelik a munkáslétszámot.

a betanított nő dolgozók különböző vegyi áruk kereskedelmi csomagolását végzik. /mti/

bb 83. egészségügyi kombinátot avattak Dorogon - kitüntették az építőket

vid/fm/ny la

1970. november 20.

új egészségügyi kombinátot avattak pénteken Dorogon. a több mint 8 millió forintos költséggel létesített intézményben 4.500 bányász ellátására alkalmas központi rendelő működik. ezenkívül tudógondozó, anya- és csecsemőgondozó, gyógyszerár, bőr- és nemibeteg gondozó kapott helyet az épületben.

/folyt köv/

-57-

17.28/ny

NA 1745

bb 83. / egészségügyifolyt/ny

az új egészségügyi kombinát a helyi szervek példás összefogásával a dorogi járási tanács, a komárom megyei gyógyszer-tári vállalat és a dorogi szénbányák közös beruházásaként - jött létre. a kooperáció eredményeként a szokásosnál lényegesen rövidebb idő alatt készült el a kombinát. a szénbányák szolgáltató üzemére bízták a kivitelezést, s az üzem építői nemcsak a határidőket rövidítették meg, hanem kifogástalan minőségű munkát is végeztek.

az avató ünnepségen a megye vezetői elismerésüket fejezték ki a kitűnő teljesítményért. kitüntetések nyújtották át az építőknek. négyen az „egészségügy kiváló dolgozója”, kitüntést, öten pedig az egészségügyi miniszter dicséret oklevelét kapták meg. /mti/

bb 85. nagykovács tanácskozik az országos uttörőparlament

vid/gö/fm/ny La

1970. november 20.

nagykovács pénteken megkezdte munkáját a 3. országos uttörőparlament. a fővárosból és a megyékből érkezett 193 uttörő küldött három napos tanácskozásának megnyitóján megjelent takács jeno, a nagykovácsi városi pártbizottság titkára és fodor lászló, a megyei kisközségi bizottság első titkára. az ünnepélyes megnyitón szabó lászló, a magyar uttörők országos szövetségének titkára számolt be az előző parlamentben elhangzott javaslatok végrehajtásáról és a szövetség munkájáról. ezután a megyék küldöttei ismertették csapataik munkáját és az „ajándék a hazának” című mozgalom, eredményeit.

az uttörők szombaton négy tagozatban folytatják tanácskozásukat, amelyen megbeszéljük a mozgalom 25. évfordulójának programját, méltó megünneplését, az országos uttörőtalálkozóra való felkészülésüket, az uttörő hagyományok ápolásával, valamint a csapattanácsok munkájával kapcsolatos feladatokat. programjukban szerepel még a nagykovácsi konzervgyár, az arany jános múzeum megtekintése, találkoznak szovjet pionirokkal és vettélkedőt rendeznek nagykovács és kiskovács uttörői. ezenkívül kiállításon mutatják be az „ajándék a hazának”, mozgalom keretében készült munkákat. és a gyermek-képzőművészek alkotásait. vasárnap kerül sor az uttörőparlament munkájának értékelésére. /mti/

17.33/ny

-58-

NA 174E

bb. 86. a kgst közgazdasági állandó bizottsága tagjainak látogatása egerben

vid/e fm La

1970. november 20.

a kgst közgazdasági állandó bizottságának tagjai - miután befejezték hazánkban tartott ülésüket - pénteken heves megyébe látogattak. viszontán megtekintették a gagarin hőerőmű építkezéseit. egerben barta alajos, a heves megyei pártbizottság titkára köszöntötte a vendégeket, majd ismertette a megye helyzetét, fejlődését. a kgst szakemberei ezután - a vendéglátók társaságában - eger város történelmi nevezetességeivel ismerkedtek, majd látogattak az eger-gyöngyös vidéki állami pincegazdaság palackozó üzemébe és főpincészetébe. /mti/

bb. 87. megalakult a nemzetközi állathigiéniai társaság

t sb/mm/e ie La

1970. november 20.

a budapesti állatorvostudományi egyetemen pénteken délután 10 ország - ausztria, bulgária, csehszlovákia, jugoszlávia, lengyelország, magyarország, az ndk, az nszk, románia és a szovjetunió - képviselői megalakították a nemzetközi állathigiéniai társaságot. ez az új nemzetközi szervezet fogja össze azokat a szakembereket, akik tudományosan foglalkoznak a nagyüzemi állattartás egészségügyi kérdéseivel. miután világszerte általános jelentőségű az állatállomány koncentrációja, az állattartási technológia rohamos fejlesztése és a mind nagyobb termelésre képes állatfajták kitenyésztése - nagyon időszerű és szükségzerű lépésnek értékelhető a nemzetközi társaság létrehozása, amely megteremtí az állathigiénikusok világméretű együttműködésének feltételeit. az alakuló ülésen ugyanis abban határozták meg a társaság feladatát, hogy nyújtson messzemenő segítséget az iparszerű állattartás technológiai rendszereivel összefüggő kutatómunka összehangolásához és a tapasztalatok széleskörű kicseréléséhez.

az alakuló ülésen megválasztották a társaság elnökségét és tisztségviselőit. a társaság elnöke dr. kovács ferenc egyetemi tanár, a budapesti állatorvostudományi egyetem állathigiéniai tanszékének vezetője. elnökhelyettesek: dr. m. cerna lengyel, dr. j. ives jugoszláv, és dr. j. kalich nszk-beli professzor. a társaság titkára dr. j. hojovec csehszlovák docens. az elnökség és titkárságának székhelye - 1973 végéig - budapest. az ülés résztvevői magyarországot kérték fel az első nemzetközi állathigiéniai kongresszus megrendezésére, amelyre előreláthatólag 1973-ban kerül sor. az alakuló ülés döntött több fontos szervezeti kérdésről is. kimondta, hogy a társaság önálló nemzetközi szervezet, s majd csak többéves tapasztalat után határoznak arról, hogy csatlakoznak-e az állatorvosok világszövetségéhez, vagy más nagy nemzetközi szövetséghez. /mti/

17.48/e

-59-

NA 185E

bb. 88. teljesítették kongresszusi vállalásukat - 300 millió forint értékű többletermelés a diósgyőri Lenin kohászati művekben

vid/e fm la

1970. november 20.

a diósgyőri Lenin kohászati művek több mint 18 000 dolgozójának kiemelkedő munkájára jellemző, hogy a két pártkongresszus közötti időszak minden esztendejében elnyerték a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját. a megalapításának 200. évfordulóját idén ünneplő gyár kollektívája a párt 10. kongresszusát is kiváló termelési sikerekkel köszönti -, mondotta dr. énekes sándor vezérigazgató péntek délutáni sajtótájékoztatóján.

a nagymultu gyárban több mint 1 100 szocialista brigád határozta el, hogy az árvízkarok miatt kiesett nemzeti jövedelem pótlását többletermeléssel segíti. a párt 10. kongresszusa tiszteletére vállalták, hogy a termelékenység növelésével, a rejtett tartalékok feltárásával és jobb szervezéssel nyereségtervüket 52 millió forinttal, termelési érték-tervüket pedig - 1969-hez viszonyítva - 300 millió forinttal túlteljesítik. a szocialista brigádok és az üzemek dolgozói álltak szavukat és vállalásuknak péntekig maradéktalanul eleget tettek. a 300 millió forint értékű többlet-termelést tíz hónap alatt teljesítették, az 52 millió nyereségtöbbletet pedig időarányosan elérték. tíz hónap alatt - az elmúlt év ugyanilyen időszakával összehasonlítva - acél-nyersvasból csaknem 12 000, acélból 36 000, hengerelt fazonárból és export-bugából pedig 17 500 tonnával adtak többet. tőkés exportjukat 17 százalékkal növelték és gazdaságosabb termeléssel csupán az energiafelhasználásban eddig 58 millió forintot takarítottak meg.

a kiváló gazdasági eredmények lehetővé tették, hogy tovább javítsák a dolgozók munkásvédelmi és szociális ellátottságát is. 1970-ben ilyen célokra már 136 millió forintot költöttek. több új öltözőt, mosdót és fürdőt létesítettek, a nehéz fizikai munkák egy részét automatizálással, valamint kisgépesítéssel csökkentették -, s ezzel további 500 új nődolgozónak teremtettek munkalehetőséget. a kongresszusra készülő dolgozók bére az év folyamán három és fél százalékkal növekedett és a gyáregységek kollektívájának jó politikai hangulatát tükrözi, hogy az elmúlt hónapokban a diósgyőri munkások 1 500 liter térítésmentes vért adtak beteg embertársaik megsegítésére. /mti/

17.55/e

- 60 -

NA 1871

bb. 89. szófiába utazott az obt küldöttsége

um/e hi la

1970. november 20.

az országos béketanács képviselőjében pető tibor alelnök és dr. nagy gábor szófiába utazott; résztvesznek a béke-világtanács európai bizottságának ülésén, valamint az európai béke-mozgalom képviselőinek tanácskozásán. /mti/

bb. 90. magyar-lengyel barátsági gyűlés sárvárott

vid/e fm la

1970. november 20.

pénteken este sárvárott magyar-lengyel barátsági gyűlést rendeztek, amelyen stanislaw andrzej sochacki, a budapesti lengyel kultúra igazgatója ismertette a testvéri nép életét és munkáját. /mti/

bb. 91. kazareczki kálmán hazaérkezett rómapól

gk/e ie la

1970. november 20.

pénteken hazaérkezett rómapól kazareczki kálmán mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes. a fao - az élelmezési és mezőgazdasági szervezete - fennállásának 25. évfordulója alkalmából rendezett jubileumi ülészen részt vett magyar küldöttséget vezette és a magyar-olasz mezőgazdasági együttműködésről tárgyalt az olasz földművelés- és erdőgazdasági minisztérium vezetőivel. /mti/

bb. 93. magyar-csehszlovák barátsági est veszprémben

vid/e fm la

1970. november 20.

magyar-csehszlovák barátsági estet rendeztek pénteken veszprémben, a „kisfaludy”, művelődési házban. az ünnepi eseményen résztvettek a budapesti csehszlovák nagykövetség és a csehszlovák kultúra képviselői is. a műsorban közreműködött olga kozlova csehszlovák énekművésznő. /mti/

18.25/e

- 61 -

NA 1900

bb. 92. az „adashiba,, bemutatója békéscsabán - képzőművészeti kiállítás a színház előcsarnokában

vid/e fm la

1970. november 20.

szakonyi károly „adashiba,, című kétrészes komédiáját mutatta be pénteken békéscsabán a békés megyei jókai színház. a mai témájú vígjátékot - amely budapest és több más vidéki város után most békéscsabán is nagy sikert aratott - sándor jános állította színpadra. a darab szerepeit lengyel jános, szentirmai éva, szabó éva, kovács lajos, kalmár zsuzsa, csernák árpád, körivélyessy zolt és köröstyös istván alakította. a díszleteket - vendégként - langmár andrás, a jelmezeket vágvölgyi ilona tervezte.

a premiért megelőzően a színház kiszervezte rendezésében képzőművészeti kiállítás nyílt a színház előcsarnokában. a tárlat jantyk lászlónak, a békés megyei jókai színház fiatal festőjének munkáit - olajfestményeit, akvarelljeit, kisplasztikáit - mutatja be a közönségnek. /mti/

bb. 94. a „varázsfuvola,, pécsi bemutatója

vid/e fm la

1970. november 20.

a pécsi nemzeti színház opera-társulata pénteken bemutatta a zoltar „varázsfuvola,, című operáját. a zenekart breitner tamás, a színház új zeneigazgatója vezényelte. az operát horváth zoltán erkel-díjas rendezte. /mti/

bb. 95. színházi bemutató miskolcon

vid/e fm la

1970. november 20.

a miskolci nemzeti színházban pénteken este - zsámbéki gabornak, a kaposvári színház művészeinek rendezésében - bemutatták szakonyi károly „adashiba,, című komédiáját. a mai témájú, kétrészes vígjáték főbb szerepeit fehér tibor, péva ibolya, máté eta, markaly gábor és vajda lászló alakította. a díszleteket wegenaszt róbert, a jelmezeket hruby mária tervezte. /mti/

18.30/e

- 62 -

M 1905

bb 96. a török külügyminiszter látogatása az elte török tanácsán

t fe/mné/ny hi la

1970. november 20.

ihsan sabri caglayangil török külügyminiszter vidéki utjáról budapestre visszatérve pénteken délután az eötvös loránd tudományegyetem bölcsészettudományi karának török tanszékére látogatott. a vendéget elkísérte hollai imre külügyminiszter-helyettes, zágor györgy, hazánk ankarai nagykövete, továbbá ismail soysal, törökország budapesti nagykövete és a török külügyminiszter kíséretében lévő személyiségek.

dr. székely györgy, a bölcsészettudományi kar dékánja köszöntötte a magasrangú vendéget és tájékoztatta az egyetem oktató-nevelő és tudományos munkájáról. a török külügyminiszter ezután felkereste a fennállásának 100. évfordulóját ünneplő török tanszéket, ahol megtekintette a jubileum alkalmából megnyílt, páratlan értékű könyveket bemutató kiállítást.

ezt követően ihsan sabri caglayangil miniszter az egyetem tanácstermében találkozott a kar oktatóival és a török tanszék jelenlegi és volt hallgatóival. köszönetet mondott székely györgy dékánnak és ligeti lajos professzornak, a török tanszék vezetőjének, hogy lehetővé tették számára a találkozást. megemlékezett vámbéryról, a tanszék megalapítójáról és azokról a tudósokról - köztük a múlt évben elhunyt fekete professzorról és a jelenlévő németh gyula professzorról - akik különösen sokat tettek a török tudomány ápolásáért és terjesztéséért. hangsúlyozta: a törökök a magyarokat szinte rokon nemzetként tisztelik.

- boldog vagyok, hogy saját szememmel láthattam, milyen gondtal őrzik a magyarok a török műemlékeket. népüknek e nemes gesztusát őszinte hálával nyugtázom - mondotta, majd kijelentette:

ránk, állami vezetőkre és diplomatákra, s önökre mint tudósokra ma az a feladat hárul, hogy a népeink között fennálló baráti érzést és szeretetet fokozottan ápoljuk, és adjuk át az utánunk következő nemzedékeknek. úgy gondolom, hogy a budapesti török intézetnek és az ankarai magyar intézetnek - amely a nagy atatürk kezdeményezésére alakult meg - ilyen szempontból különleges a szerepe.

/folyt köv/
18.45/ny

-63-

N 1915

bb 96. / a törökfolyt/ny

- négy napja tartózkodom az önök szép országában, sk nem éreztem, hogy csak vendég vagyok itt. hallottam, s most már személyesen is meggyőződhettem hagyományos vendégszeretetükről. európa szívében több mint ezer éve élnek magyarok, tisztelettel övezv. mindig tudták, hogyan védelmezzék meggyőződéssel nemzeti létüket és kulturájukat. ez a nép sok értékkel járult és járul hozzá ma is európa kulturájához - hangsúlyozta befejezésül a török külügyminiszter, majd sok sikert kívánt a tanszék további munkájához.

dr. székely györgy dékán válaszbeszédében rámutatott arra, hogy a török tanszéken összpontosulnak a török-magyar történeti kapcsolatokra, a török nyelvtudományra és művelődéstörténetre vonatkozó, hazánkban folyó kutatások. a török-magyar történeti kapcsolatok, jóllehet a különböző időszakokban rendkívül változatosak és ellentmondásosak voltak, évszázadokon át mindennapos érintkezést jelentettek és azóta is az állandó kölcsönös érdeklődés, a sokoldalú tudományos együttműködés jellemzi viszonyunkat. az egyetem török tanszéke ma olyan oktatási és kutatási centrum, ahol a történettudományi és nyelvtudományi kutatások, valamint a török kapcsolatok sokoldalú dokumentációja a legkitünőbb, filológiaiag is jólképzett professzorok és munkatársak immár több nemzedékének eredményeit összegzi.

- a kar dékánja köszönetet mondott azért a messzemenő előzékenységet és támogatásért, amellyel a török köztársaság illetékes hatóságai lehetővé tették a magyar történeti kutatás számára renkdívl értékes török történeti forrásanyag fokozatos áttekintését és a további kutatásokhoz nélkülözhetetlen forrásanyag folyamatos mikrofilmezését.

x x x

embargó 19 óráig!

ihsan sabri caglayangil török külügyminiszter - vendéglátói társaságában - pénteken este a kisz művészegyüttes székházában megtekintette a tiszteletére adott műsort. /mti/

-64-

18.50/ny

M 1920

bb 97. bemutató a madách színházban

t nn/mm/ny h1 La

1970. november 20.

péntek este mutatta be a madách színház szophoklész „ odipusz király„ című drámáját ádám ottó rendezésében.

az új premier díszleteit szinte gábor, a jelmezeket mialkovszky arszébet tervezte. a zeneszerző sáry lászló. a főbb szerepekben gábor miklóst, pécsi sándort, psota irént, huszti pétert, horváth ferencet láthatta a közönség. /mti/

..-

bb 98. időjárásjelentés

mm/ny La

1970. november 20.

a meteorológiai intézet jelenti 1970. november 20-án, pénteken 19 órakor:

az enyhe idő tovább tart

erősen felhős idő, keletre is átterjedő esővel, szombaton napközben felhőátvonulások, már kevesebb eső. mérsékelt, napközben kissé megélénkülő déli, délnyugati szél. az évszakhoz képest enyhe idő tovább tart. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 12-17 fok között. /mti/

..-

bb 99. beethoven emlékest az akadémián

+ ms/mm/ny La

1970. november 20.

pénteken a magyar tudományos akadémia dísztermében ünnepi esten emlékeztek meg beethoven születésének 200. évfordulójáról. szabolcsi bence akadémikus, az mta zenetudományi intézetének igazgatója ünnepi előadásában utalt a nagy klasszikusok zenéjének egyik legsajátosabb vonására, a visszatérő motívumokra épített szerkesztési módra, amely különös jelentőséget kapott mozart és beethoven zenéjében. előadását a varázsfuola, beethoven fidelioja és több más jelentős alkotása - szimfóniák, szonáták, vonósnégyesek és versenyművek - részleteivel illusztrálta.

a tetszéssel fogadott előadás után beethoven op.59-es f-dur / 1. razumowszky / vonósnégyesében gyönyörködhetett az est közönsége, a társai vonósnégyes magasszínvonalu tolmácsolásában. /mti/

19.35/ny

-65-

NA 2030

bb 100. 100 éves a budapesti egyetem földrajzi tanszéke
t ms/mm/ny hi la 1970. november 20.

száz évvel ezelőtt hunfalvy jános vezetésével alakult meg a budapesti egyetem földrajzi tanszéke. az évfordulóról pénteken az ötvös loránd tudományegyetem kun béla téri épületének lóczy termében tartott ünnepségen emlékeztek meg. dr. láng sándor tanszékvezető egyetemi tanár foglalta össze az intézet eredményekben gazdag történetét. az egykori hunfalvy-tanszék a földrajztudományok differenciálódásának jegyében ma már három önálló tanszékre válva működik. elsőrendű feladatuk a földrajzszakos tanárképzés, de a legkiválóbb hallgatók a geográfiai kutatómunka alapjait is elsajátíthatják a tanszék speciális kollégiumain és az ugyancsak száz évre visszatekinthető tudományos diákkörben. a tanszék széleskörű nemzetközi kapcsolatokat tartanak fenn és magasszintű tudományos tevékenységet fejtenek ki a népgazdaság igényeihez igazodva. a kutatómunkáról az egyes tanszék vezetői és a tudományos diákkörben dolgozók hallgatók adtak képet. az évforduló alkalmából kiállítás is rendeztek a száz év történetéről. /mti/

bb 101. a cigánybáró - johann strauss daljátékának felújítása az erkel színházban

t fe/mm/ny la 1970. november 20.

az erkel színházban péntek este johann strauss a cigánybáró című három felvonásos daljátéka került színre felújításban. a darabot makai péter rendezte, az előadást blum tamás vezényelte. barinkay sándort szőnyi ferenc, szaffit szabó rózsa, czíprát barlay zsuzsa, homonnayt simándi józsef és zsupánt palócz lászló alakította, illetve énekelte a nagy tetszéssel fogadott bemutató-felújításon. /mti/

bb 102. szerencsés baleset

1 kf/kf/ny la 1970. november 20.

pénteken délután szerencsés kimenetelű baleset történt rákoshegyen. egy 98-as jelzésű, utasokkal teli autóbusz a 17. kerületi baross utca és csokonay utca kereszteződésénél hátulról nekiütközött egy felügyelet nélküli, kivilágítatlan lovaskocsinak. a gépkocsivezető, hogy a nagyobb bajt elkerülje, félrerántotta kormányt, közben azonban kidöntött egy fa-villanyoszlopot, két élő fát és 15 méter hosszúságban felhasított egy ház drótháló kerítését.

a sorozatos ütközések ellenére a busz utasai közül senki sem sérült meg; az anyagi kár 15 000 forint. /mti/

20.05/ny

-66-

NA 20

bb 103. megérkeztek a 10. kongresszus első külföldi vendégei
t sz/mm/ny la 1970. november 20.

pénteken megérkeztek az mszmp 10. kongresszusára az első külföldi vendégek:

a kubai kommunista párt küldöttsége fabio grobart, a központi bizottság tagja vezetésével, tagjai: luis alvarez, a matanzas megyei bizottság szervező titkára és floreal chomón mediavilla, a kubai köztársaság budapesti nagykövete;

a ciprusi dolgozó nép haladó pártjának küldöttsége andreasz fantisz főtitkárhelyettes vezetésével, tagja: michalisz duburisz, a politikai bizottság tagja;

nagy-britannia kommunista pártjának küldöttsége bert pearce, a politikai bizottság tagja, a párt walesi szekciójának titkára vezetésével, tagja: daniel lyons, a végrehajtó bizottság tagja, a londoni városi pártbizottság tagja;

írország kommunista pártja küldöttsége michael o, riordan főtitkár vezetésével, tagja: hugh murphy, a politikai bizottság tagja;

a német kommunista párt küldöttsége herbert mies alelnök vezetésével, tagjai: kurt erlebach, az elnökség tagja és günter weiss, a központi ellenőrző bizottság tagja;

san-marino kommunista pártja küldöttsége, amelyet vincenzo pedini, a központi bizottság tagja vezet, s tagja: guiseppe renzi, a központi bizottság tagja;

/folyt köv/

-67-

21.40/ny

NA 21

bb 103. / megérkeztek.....tolyt/ny

a francia kommunista párt küldöttsége francois billoux, a politikai bizottság tagja vezetésével, tagja: raymond treppo, a központi bizottság tagja, a renault gyári pártszervezet titkára;

a török kommunista párt küldöttsége yakub demir, a központi bizottság első titkára vezetésével, tagja: dursun kaya, a központi bizottság munkatársa;

a spanyol kommunista párt küldöttsége, amelyet ignacio gallego, a végrehajtó bizottság tagja, a titkárság tagja vezet, a delegáció tagjai; manuel delicádó, a végrehajtó bizottság tagja, melquesider rodriguez, a központi bizottság tagja.

a vendégeket a ferihegyi repülőtéren aczél györgy, az mszmp kb titkára, katona imre, a központi bizottság tagja, a budapesti pártbizottság titkára, nemeslaki tivadar, dr. orbán lászló, sándor józsef a központi bizottság osztályvezetője, somoskői gábor, szirmai jenő, tömpe istván, gál lászló, a központi ellenőrző bizottság tagja a központi bizottság tagjai fogadták. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe !

a mai bb 2. számú hír / huszezer olcsó néprádió..... harmadik és hatodik sorában a rádió neve nem szabócs, hanem

s z a t m á r . /mti/

-68-

v é g e .

21.50/ny

NF 222

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. november 21.

bb. 1. hírek a főváros életéből

1 g/j/e h1 cz

1970. november 21.

több fiatalot vonnak be a tanácsi munkába a 2. kerületben

a 2. kerület mintegy százezer lakosából a 26 éven aluliak aránya 30-35 százalék. ezért a kerületi tanács úgy határozott: a jövőben nagyobb számban von be fiatalokat munkabizottságainak tevékenységébe. az eddiginél több fiatalot jelölnek majd a tanács tagok soraiba, valamint a lakóbizottságokba. messzemenően figyelembe veszik véleményüket, észrevételeiket, javaslataikat az ifjúságot érintő és érdeklő kérdésekben; lehetővé teszik számukra, hogy részt vegyenek a kerületfejlesztési tervek kidolgozásában. a tanács összejöveteleket rendez majd, ahol a fiatalok megvitathatják a negyedik ötéves terv főbb célkitűzéseit, tájékozódhatnak a főváros és elsősorban kerületük terveiről, céljairól. fokozottan ügyelnek majd arra is, hogy a tanács tagok és a fiatalok között az eddiginél szorosabb kapcsolat alakuljon ki.

abc-áruházak, kisvendéglők csepelen

elkészült csepeli üzlethálózatának fejlesztési terve a negyedik ötéves terv időszakára. szerint több mint harminc kereskedelmi egységgel gazdagodik a 21. kerület. ez annyit jelent, hogy a jelenlegi üzlethálózat alapterülete csaknem 11 000 négyzetméterrel bővül. abc-áruházat építenek egyebek közt a kossuth lajos utca és az ady endre utca sarkán, továbbá a papírgyár bejáratánál és a deák téri piacon. a rákóczi ferenc utca 117. szám alatt összesen 3 000 négyzetméter alapterületen étel- és ital-áruház kap helyet. zöldség- és gyümölcsboltot létesítenek a bajcsy zsilinszky ut és a ligeti károly utca találkozásánál, valamint a szentmiklósi uti lakótelepen. jelentősen fejlesztik a kerület vendéglátóipari hálózatát is. a többi között ady endre utca sarkán, a papírgyárnál és a szentmiklósi uti lakótelepen. a vas munkás téren kisvendéglőt és eszpresszót, az ungvári utcában kisvendéglőt, a kossuth lajos utcában cukrászdát építenek.

/tolyt.köv./